

magisterbladet

NR. 9 · 2019

MAGASIN FOR MEDLEMMER AF DM · MAGISTERBLADET HAR REDAKTIONEL FRIHED

Leder af prestigeddannelse kørte økonomien i sænk på 1. klasse

SIDE 18

Algoritme hjælper studerende med at finde venner

SIDE 37

ER DU DYGTIG, MEN FØLER DIG SOM EN FIASKO?

Så er du langt fra alene. Cand.mag. i arbejdslivsstudier Tine Maria Beyer har lavet en ny tegneserie.

SIDE 12

Bestyrelsesvalg 2019

Vil du tage ansvar for **134.000 medlemmer?**

**Dette efterår skal der vælges
tre bestyrelsesmedlemmer til
MP Pensions bestyrelse.
Skal du være en af dem?**

Du kan stille op, hvis mindst 25
andre medlemmer indstiller dig.

Deadline er den 1. november 2019 kl. 12.

Selve afstemningen foregår fra
den 21. november til 12. december kl. 18.

Læs mere på
mppension.dk/valg

Lad os få respekten tilbage for alle fag

Uddannelse koster en bondegård. At spare på uddannelse koster et kongerige. Under det slogan har DM arbejdet for at få fjernet de dræbende uddannelsesbesparelser.

Det var derfor en god - og med længsel ventet - nyhed, da regeringen annoncerede, at toprocentsbesparelserne nu stoppes på hele uddannelsesområdet. Det er absolut tiltrængt! Besparelserne har medført store fyringsrunder og har udfordret kvaliteten i uddannelserne. Flere års ørkenvandring har efterladt uddannelserne udsultede. Så ros til den nye regering for at lytte og ikke mindst handle.

Mere usikkerhed har der været om opretholdelse af den nødvendige økonomi på de samfundsvidenskabelige og humanistiske uddannelser. Det forundrer mig! Siden 2010 har man erkendt, at særligt disse uddannelser var exceptionelt underfinansierede, og

“Det var derfor en god – og med længsel ventet – nyhed, da regeringen annoncerede, at toprocentsbesparelserne nu stoppes på hele uddannelsesområdet”.

derfor har de år efter år fået et særligt taxameterløft på finansloven. Indtil løftet ikke blev taget med i de første skitser til Finansloven for 2020.

Hvordan kan det overhovedet ske?

Usikkerheden er udtryk for en manglende respekt for de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Kunne man forestille sig, at der hvert eneste år var uro om finansiering af det naturvidenskabelige og sundhedsvidenskabelige område - og at man så pludselig sablede de to fags finansieringskilde ned? Nej vel.

Det er på tide, at det midlertidige taxameterløft gøres permanent. Løftet er helt vitalt for kvaliteten på de humanistiske og samfundsvidenskabelige uddannelser. Og det er på tide, at der kommer respekt for alle fag.

Der er særligt brug for en ny, positiv fortælling om humaniora, som i mange år har fået prygl i den offentlige debat. Og der er brug for at få stoltheden tilbage i de fag, der i flere år er gjort til

underdog. Humanisterne er nødvendige og vigtige for vores land, og humanisterne er noget i deres egen ret.

Der er brug for dygtige humanister, som kan afkode kultur, sprog, historie og menneskelige relationer og bringe det i spil i en digital verden. Afkodning og kodning skal gå hånd i hånd, hvis vi vil opretholde vores kultur og værdier og selv styre teknologien i stedet for at blive styret af den.

Humaniora har præget hele den vestlige verden i flere århundreder og sat standarder for vores respekt for enkeltindividet, hvilket i samspil med samfundsvidenskaberne og udviklingen af en særlig skandinavisk samfundsmodel har skabt vores demokrati, retssikkerhed og retsstat. Det er de fags traditioner og tankegods, som vores samfundsmodel bygger på.

Desværre ser vi en ledighed blandt unge humanister, og det skal vi tage alvorligt. Formentlig skyldes det især, at en større del af kandidaterne i dag skal ind på dele af det private arbejdsmarked, som ikke er vant til at ansætte humanistiske kandidater. Såvel arbejdsgivere som universiteter, de unge selv og vi som fagforening har et ansvar for at skabe en god overgang til arbejdslivet.

Men trods denne store udfordring må vi ikke glemme, at der i 2007 var 36.000 kandidater med en humanistisk uddannelse i beskæftigelse - i 2018 var antallet 55.000. Det er en kæmpe succes, at arbejdsmarkedet har efterspurgt næsten 20.000 flere med en humanistisk uddannelse - mennesker, der hver dag bidrager til vores samfund på en lang række måder.

Så lad os få respekten tilbage for alle fagområder og sikre unge mennesker en kvalitetsuddannelse, uanset om de læser naturvidenskab, samfundsvidenskab, humaniora eller noget helt andet. For uddannelse betaler sig - men at spare på uddannelse koster kongeriget.

Camilla Gregersen

HOVEDBESTYRELSEN for DM

FORMAND

Camilla Gregersen

DM OFFENTLIG

Anders Christian Rasmussen

DM LEDER

Nina Louise Hallgren

DM PRIVAT OG SELVSTÆNDIGE

Bjarke Friborg

DM VIDEN

Anders Henning Simonsen

DM STUDERENDE

Anna Petrea Thomsen
My Martinussen

NÆSTFORMAND, DM VIDEN

Thomas Vils Pedersen

Andreas Bech

Anne Bisgaard Pors

Dorthe Friis Pedersen

Gregers Lysholm Pedersen

Mette Sejerup Rasmussen

Claudia Hage

Helle Idland

Julia Bjerre Hunt

Lotte Bjerrum Køie

Sine Jensen

Erik S. Christensen

Janne Gleerup

Olav Wedege

Bertelsen

Tommy Dalegaard Madsen

magisterbladet

Peter Bangs Vej 30
2000 Frederiksberg
Telefon 38 15 66 00 (kl. 10-16)
www.magisterbladet.dk
magisterbladet@dm.dk

Al henvendelse vedr. abonnement og adresseændring: 38 15 66 00 (spørg efter medlemsafdelingen). Abonnement på Magisterbladet koster 225,50 kr. per kvartal.

Magisterbladet har redaktionel frihed

REDAKTION:

Jakob Elkjær, ansvarshavende redaktør
je@dm.dk

Troels Kølln, journalist, tko@dm.dk

Martin Ejlertsen, journalist, me@dm.dk

Pernille Siegumfeldt, journalist, psi@dm.dk

Thomas Bøttcher, journalist, tb@dm.dk

Anna Dalsgaard, journalist, ada@dm.dk

Benedicte Borelli, journalist, beb@dm.dk

Rasmus Lauge Hansen, journalistpraktikant
rlh@dm.dk

Sidse Rølle Jakobsen, sekretær, srj@dm.dk

Direkte telefon: 38 15 66 52

ANNONCER:

DG Media a/s
St. Kongensgade 72
1264 København K
Tlf. 70 27 11 55

DESIGN OG PRODUKTION:

OTW A/S · www.otw.dk

Forsidefoto og grafik: Tine Maria Beyer og Ulrik Jantzen

Oplag: 54.500 eksemplarer

ISSN 0903-7349

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag: 39.864
i perioden 1.7.2018-30.6.2019

Tryksag
5041 0004

PRODUKTIONSPLAN:

Nr. 10 2019

Udkommer: Fredag den 15. november

Deadline debat: Mandag den 4. november

Deadline annoncer: Onsdag den 6. november

Deadline kalender: Onsdag den 6. november

Nr. 11 2019

Udkommer: Fredag den 6. december

Deadline debat: Mandag den 25. november

Deadline annoncer: Onsdag den 27. november

Deadline kalender: Onsdag den 27. november

Nr. 1 2020

Udkommer: Fredag den 17. januar

Deadline debat: Mandag den 6. januar

Deadline annoncer: Onsdag den 8. januar

Deadline kalender: Onsdag den 8. januar

Den unge generation er bedre, end vi var

Vore dages ungdom elsker luksus. De har dårlige manerer, foragter autoritet, har ingen respekt for ældre mennesker og snakker, når de skulle arbejde. De unge rejser sig ikke længere op, når ældre kommer ind i et værelse. De modsiger deres forældre, skryder op i selskaber, sluger desserten ved spisebordet, lægger benene over kors og tyranniserer lærerne.

Det kendte citat tillægges den græske filosof Sokrates og er dermed 2.400 år gammelt. Alle generationer kritiserer tilsyneladende bevidstløst den yngre generation, når de selv kommer lidt op i årene. I sommer oplevede vi så en ny variation af ungdomsbashing.

“Nu viser en rundspørge fra Dansk Magisterforening til de studerende, at de i den grad selv lever, som de prædiker”.

Efter Roskilde Festival 2019 blev de unge hånet for at være miljøsvin i diverse aften- og morgenshows på landsdækkende tv - de blev også kaldt hyklere, fordi de som bekendt skolestrejker for klimaet for dernæst at tage på festival og smide om sig med skrald.

Selv de unges talerør og initiativtageren til skolestrejkerne, Greta Thunberg, svines nu til for at være en marionetdukke for venstrefløj og klimatosser.

Men stop lige. Greta Thunberg siger bare det helt åbenlyse. Min generation har ladet stå til ift. klimaet. Nu skal vi i gang. Og man kan ikke engang beskyldes hende for at være hykler, når hun nu selv sejler til FN-topmøde i USA.

Ungdommen i dag er i det hele taget langt mere ansvarlig, end min generation var. Vi ved, at de drikker mindre, har senere seksuel debut og er mere lovlidige. Og nu viser en rundspørge fra Dansk Magisterforening til de studerende, at de i den grad selv lever, som de prædiker. Flertallet sorterer skrald, fravælger plastic, fravælger kød, køber mindre tøj og begrænser deres energiforbrug.

Jeg oplever personligt den unge generation som mere høflig, mere reflekteret, mere flittig, dygtigere, mindre ironisk, mere velopdragen, mere hensynsfuld og helt enkelt mere behagelig at være sammen med, end min generation var og er.

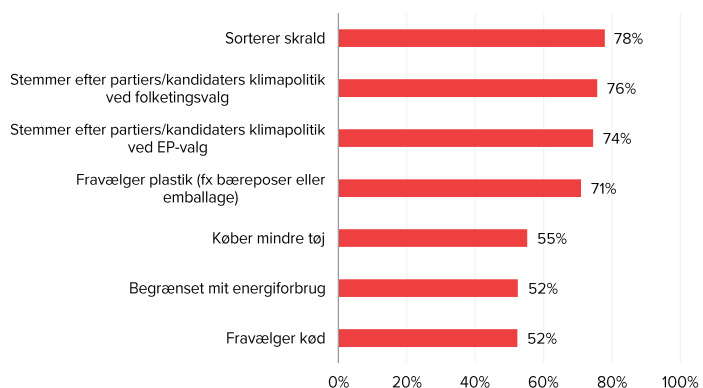
Ja, de er faktisk nærmest lidt for flinke. I stedet for at gøre oprør mod prekære arbejdsforhold, et skørt boligmarked og den ene mere stressende reform af uddannelsessystemet end den anden, så er der mange unge, som vender udfordringer til selvkritik.

Er de selv gode nok? Har de selv gjort nok? Og det i så høj grad, at alt for mange har brug for psykologhjælp. Cand. mag. i arbejdslivsstudier Tine Maria Beyer har lavet en tegneserie om alle de dygtige unge kvinder, der føler sig som en fiasko, når de møder arbejdsmarkedet. Læs historien i dette nummer af Magisterbladet.

De unges mentale helse burde bekymre os langt mere, end at de sviner på Roskilde Festival. Ja, vi burde faktisk takke dem, for at de også afreagerer lidt en gang imellem, så der er bare en lille smule balance i regnskabet ift. min generation.

Redaktør
Jakob Elkjær

Sådan begrænser de studerende deres klimaaftryk?

Anm.: antal respondenter 1.672.

Kilde: Dansk Magisterforenings studenterundersøgelse.

24

På pension som 44-årig: Sådan gjorde Pernille Wahlgren

ARTIKLER

- 7** Nye regler på CBS forbyder flyrejser til Hamborg, Berlin og Stockholm
- 12** Hvis du er dygtig og føler dig som en fiasko, er du ikke alene ...
- 16** Ufrivillig massage, gate-keeping og objektivisering: Kvinder i spilbranchen oplever det hele
- 18** Leder af prestigeuddannelse kørte økonomien i sæk på 1. klasse
- 24** På pension som 44-årig: Sådan gjorde Pernille Wahlgren
- 37** Algoritme hjælper studerende med at finde venner
- 38** Ligestillingsminister om barsel: Fædre skal have flere rettigheder
- 42** Tre vigtige ord til jobsamtalen: "Ja, jeg kan"
- 45** MP Pension har mistet tålmodigheden: Dropper verdens ti største olieelskaber

- 3** LEDER
- 4** REDAKTØRENS KOMMENTAR
- 8** SIDEN SIDST
- 10** MÅNEDENS GANG PÅ #SOME
- 26** NYE BØGER
- 54** NYE BØGER
- 57** DEBAT
- 58** JOB

28

Arbejdet er fantastisk, men man kan godt blive lidt træt efter 20 år med løse ansættelser

- 46** Ups: "Bæredygtigt" dansk universitet investerer i kul og olie
- 47** Investeringschef: Sorte aktier kan let undværes
- 48** Wow, siger arkæologer efter fundet af 5.000 år gamle fodspor
- 52** Pludselig kommer 50 politimænd med knipler, hjelme og skjold stormende
- 56** Bombe under museer ulmer stadig

42

Tre vigtige ord til jobsamtalen: "Ja, jeg kan"

TEMA OM LØSTANSATTE

- 27** Næsten hver tredje er løstansat
- 28** Arbejdet er fantastisk, men man kan godt blive lidt træt efter 20 år med løse ansættelser
- 30** Usikkert arbejde skaber destruktiv tavshedskultur
- 34** 6 gode råd: Sådan går du fra midlertidig til fast kontrakt

34

6 gode råd: Sådan går du fra midlertidig til fast kontrakt

Vi ekskluderer verdens **ti største olieselskaber**

MP Pension ønsker at tage et medansvar for den grønne omstilling og sikre medlemmernes langsigtede afkast

MP Pension ønsker at bidrage til den grønne omstilling og sælger aktier for 644 mio. kr. i ExxonMobil, BP, Chevron, PetroChina, Rosneft, Royal Dutch Shell, Sinopec, Total, Petrobras og Equinor.

Vi har analyseret os frem til, at det er den rigtige beslutning i forhold til både afkast og ansvarlighed.

mppension.dk

PENSIONSKASSEN

**Magistre
& Psykologer**

Nye regler på CBS forbyder flyrejser til Hamborg, Berlin og Stockholm

Institut for Organisation på CBS indfører restriktiv rejsepolitik for at reducere CO₂-aftrykket fra instituttets 80 forskere. "Vi er nødt til at gøre noget", siger en af initiativtagerne.

EN NY POLITIK for bæredygtighed skal nu indskrænke brugen af unødige flyrejser ved Institut for Organisation (IOA) på Copenhagen Business School.

Fremover vil instituttets pengekasse fx være lukket for forskerne, når flyrejser kan erstattes med togrejser på op til otte timer. Dermed er det slut med at bruge indenrigsfly, ligesom også tjenesterejser til Hamborg, Berlin og Stockholm falder inden for de otte timer.

Den nye politik retter sig også mod internationale besøg, hvor forskere er inviteret af CBS til at deltage i fx workshops eller være bedømmere til ph.d.-forsvar. Her skal instituttet fremover foretrække gæster, der kan tage toget.

Ifølge Ursula Plesner, lektor ved IOA og en af initiativtagerne til den nye politik, har instituttet taget et vigtigt og nødvendigt skridt.

"Det kan siges meget klart. Der er ingen, der går fri af at tage stilling til, hvad vi stiller op med den eksistentielle trussel, som klimaforandringerne er. Det gælder også institutionerne i samfundet, herunder universiteterne, hvor forskerne flyver overordentligt meget".

"Så kan man indvende, at et institut på CBS ikke gør nogen forskel, men det handler vel om

at tage nogle skridt. Så vores politik er en handling, der viser en vej", siger hun.

Mens universiteterne i dag udleder mindre CO₂ fra fx bygningsdrift, er forbruget af flyrejser voksende. Flere universiteter har varslet bæredygtighedspolitikker, men samtidig ses de internationale aktiviteter som fx forskernes deltagelse i videnskabelige konferencer som en væsentlig del af universiteternes virke, det er svært at sætte grænser for.

Men ifølge Ursula Plesner har forskere en tendens til at for-

"Vores politik er en handling, der viser en vej".

Ursula Plesner, lektor ved Copenhagen Business School

trænge, at langtfra alle rejser er vellykkede.

"Vi tager af sted relativt ofte, og fordi vi er opdraget til, at konferencer har en stor værdi, glemmer vi måske alle de gange, hvor det modsatte er tilfældet. Hvor

man udsættes for dødsyge oplæg om noget, der ikke har den midste relevans for ens egen forskning, eller de gange man ingen brugbar kollegial respons får", siger hun.

Ursula Plesner håber, at bæredygtighedspolitikken får instituttets forskere til at være selektive og tænke mere over, i hvilken grad flyrejserne skaber kvalitet i arbejdet. Men samtidig mener hun, at regler er nødvendige for at skabe forandring.

"Jeg har en kollega, der forsker i bæredygtighed. Han flyver hele tiden og publicerer på livet løs om klimatruslen. Han siger selv, at han er en hykler, der bare går og venter på, at nogen sætter nogle rammer op. Sådan tror jeg, vi er mange, der har det. Vi har brug for kollektive tiltag, som alle agerer på", siger Ulla Plesner.

Selvom de nye regler altså indfører restriktioner for flyrejser, er der ifølge Signe Vikkelsø, institutleder på IOA, kun få forskere, der har udtrykt betænkeligheder.

"Modstanden har ikke været stor. Men i det oprindelige forslag var der fx et loft for, hvor mange rejser man måtte tage, som vi blev nødt til at pille ud. Så der er kommet en realisme ind i den endelige politik. Vi vil ikke forhindre folk i at udføre deres hverv", siger hun. ■

DET STÅR I IOA'S BÆREDYGTIGHEDSPOLITIK:

- IOA betaler ikke for rejser med fly, når destinationen kan nås inden for otte timer med tog.
- Når konferencedeltagelse indebærer flyrejser: IOA tillader kun deltagelse af én fastansat forsker per paper.
- Institutet betaler kun for konferencedeltagelse, hvis forskeren deltager med et paper.
- IOA inviterer ikke flyvende gæster til kun ét event.
- IOA foretrækker udenlandske bedømmere og workshopdeltagere, der kan ankomme med tog eller bil.
- Institutet foretager årlige beregninger af CO₂-aftrykket fra flyrejser.

Københavns Universitet dropper 1. maj som fridag

Foto: Niels Ahlmann Olesen/Blitz Scanpix

Nu skal arbejdernes internationale kampdag ikke længere være en betalt fridag på Københavns Universitet. Det skriver Forskerforum. Det er blandt andet på grund af økonomien, at Københavns Universitet vælger at spare den betalte fridag væk. Det vejer dog også, at Københavns Universitet gerne vil være en politisk neutral institution:

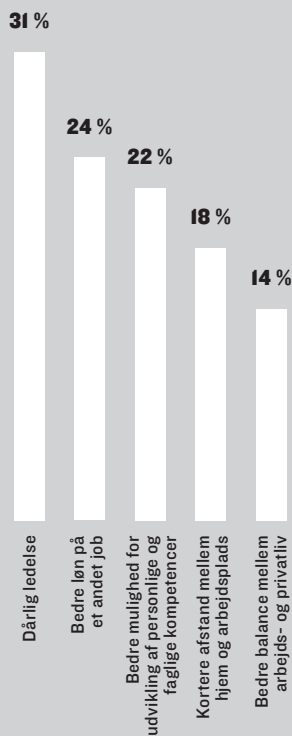
“Københavns Universitet er en politisk neutral institution. Vi ønsker ikke at sende det politiske statement, som betalt frihed den 1. maj er”, skriver universitetsdirektør Jesper Olesen i et svar til Forskerforum. [Læs mere på magisterbladet.dk](#)

Foto: Bobbi Job/Unsplash

Her er de mest hyppige grunde til, at vi skifter job

I Danmark skifter vi ofte job. Vi er faktisk det land i Europa, hvor der oftest skiftes job, viser tal fra Eurostat. Grundene til, at vi skifter job, er forskellige. Det kan være alt fra dårlig ledelse til rejsetid til og fra arbejde, som gør, at vi skifter arbejdspladsen ud med en anden. Her er de fem hyppigste grunde til, at folk har skiftet job inden for de seneste 3 år.

Tal: Epinion for rådgivningsvirksomheden A3

1.000.000.000

Kroner giver regeringen til grøn forskning. Det skriver Politiken. Og det er noget, der vækker glæde hos både formand for Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd og centerleder på Danmarks Tekniske Universitet.

Formand for Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, Jens Oddershede, siger, at det er en god start, men påpeger, at det ikke skal være en engangsforestilling:

“Der er ikke andre veje at gå end forskning. Den her milliard kroner kommer til at få startet mange gode projekter, så det er et godt udgangspunkt”, siger han.

Centerleder for EI og Energi på DTU, Jacob Østergaard, mener også, at støtten til klimaforskning er noget, der skal komme kontinuerligt.

“Det er vigtigt, at det ikke er en engangsindsprøjtning. Forskning tager tid, så det er vigtigt, at forskningen bliver støttet over en årrække. Det er enorme problemstillinger, vi står over for, som kræver en betydelig indsats”, siger han.

DU MÅ NU OPTAGE DIN LØNSAMTALE

Højesteret har fastslået, at det er lovligt at optage lønsamtaler, hvis der er belæg for, at man kan bruge det til at dokumentere indholdet af samtalen. Sagen, der ledte til afgørelsen, omhandlede en medarbejder, der var blevet bortvist fra arbejdspladsen, fordi vedkommende havde optaget lønsamtalen i al hemmelighed. Arbejdsgiveren mente derfor, at det var et brud på loyalitetsforpligtelsen.

“Det er en vigtig dom, fordi der kan være helt særlige situationer – for at sikre en lønmodtagers ansættelsesmæssige rettigheder, og hvor de faktuelle omstændigheder er vanskelige at bevise – hvor lydoptagelse undtagelsesvis kan være den eneste mulighed fx i visse diskriminationssager”, skriver Julie Krag-Juel-Vind-Frijs, advokat i Dansk Magisterforening, i en mail.

[Læs mere på magisterbladet.dk](#)

Foto: Oscar Ivan Esquivel Arreaga/Unsplash

Formand for DM Professionshøjskoler: Praktikforløbet burde være SU-finansieret

De nuværende praktikanter på pædagoguddannelsen har ikke gode nok muligheder for at påberåbe sig retten til læring. Det mener Tommy Dalegaard Madsen, formand for DM Professionshøjskoler. Praktikantene på pædagoguddannelsen indgår nemlig i de samlede normeringer for institutioner, og det betyder, at det ikke er nemt at få lov til at være studerende og i et læringsforløb.

“Hvis man også modtog SU i de to lange praktikforløb, så ville det være nemmere at påberåbe sig retten til at være studerende. Det ville være incitament for de studerende til at få plads til at være studerende og være eftertænksomme og reflek-sive, som man skal være, når man er studerende”, siger Tommy Dalegaard Madsen.

[Læs mere på magisterbladet.dk](#)

“For mange unge er der nemlig et alvorligt meningstab forbundet med at uddanne sig til fremtiden, hvis ikke der samtidig er tillid til, at vi alle bidrager til at løse klima- og biodiversitetskriserne. For at undgå, at de unge taber meningen med at uddanne sig, og for samtidig at bidrage til problemernes løsning er der behov for, at de danske universiteter og professionshøjskolars formålsparagraffer skrives tydeligt med grønt”.

558 forskere og undervisere i et debatindlæg i Politiken den 22. september 2019

Vi byder Dansk Magisterforening velkommen til Lærerstandens Brandforsikring

Som medlem af Dansk Magisterforening kan du forsikre din bolig, dit indbo, cykel, bil, dig selv og din familie hos Lærerstandens Brandforsikring.

Lærerstandens Brandforsikring er et medlemsejet forsikringsfællesskab. Det betyder, at penge-
ne alene arbejder for vores medlemmer for at sikre de bedste priser og de bedste dækninger til
medlemmerne.

Læs mere om forsikringerne og beregn din pris på lb.dk eller ring til os på 33 48 51 07

*Lærerstandens Brandforsikrings forsikringer er flere gange
blevet hædret af Forbrugerrådets magasin Tænk Penge.*

*Senest er vores Ulykkesforsikring kåret "Bedst i Test"
for 4. gang i træk.*

Månedens gang på #SoMe

Magisterbladet har været på internettet og bringer her højdepunkter fra septembers små og store retoriske kampe på de sociale medier

Søren Espersen – nu som crossdresser

DF-politiker **Søren Espersen** viste en ny side af sig selv i en af de ellers klassiske forargelsesvideoer på hans YouTube-kanal. Espersen sprang simpelthen ud af skabet som crossdresser med fin damehat og tørklæde. Tæt barbering og makeup havde der angiveligt ikke været tid til, hvilket ellers havde gjort billedet fuldendt, men det kommer måske næste gang. Sagen, som havde gjort Espersen rasende, var diskussionen omkring Institut for Kunst- og Kulturvidenskab på KU, hvor institutlederen havde udsendt gode råd til at undgå kønnede tiltaleformer af hensyn til nonbinære studerende. "Kan vi ikke snart blive fri for alt det gøgl?" vrissede Espersen

SIG FOR GUDS (OG FACEBOOKS) SKYLD IKKE NAVNET

En gang imellem bliver man på ubehagelig vis mindet om, hvor Facebook-afhængig vores samfund er blevet. Facebook fører en aktiv politik, der udelukker såkaldte hadprædikanter. En af disse er den britiske højreradikale **Tommy Robinson**, og alene omtalen af hans navn er nok til, at et opslag bliver slettet. "Hvis det er rigtigt, så er det noget, som vi bør overveje at tage op på EU-plan med Facebook. Hvis Facebook som virksomhed skal tillades at overtage så stor en del af den offentlige samtale, så må de også spille efter en helt vanlig vestlig forståelse af ytringsfrihed og den offentlige debat", skrev klummeskribenten **Leif Donbæk** på Facebook, efter at han selv havde fået indlæg slettet. Senere var Facebooks kommunikationsdirektør i DR Deadline og forklare deres politik. Et interview, som DR vanen tro linkede til på Facebook ... hvorefter det blev fjernet.

Greta i staterne

Klimaaktivist **Greta Thunberg** er på et år blevet ikon for hele klimakampen. Og september blev et foreløbigt højdepunkt for den 16-årige svensker. I forbindelse med klimatopmødet i New York var Thunberg blevet sejlet til USA, hvilket gav ekstra meget tryk på opmærksomheden. Den unge Aspergerpige, der med en blanding af naivitet og næsten profetisk visdom sætter den voksne generation til vægs, er som skabt til SoMe-likes. "People are suffering. People are dying. Entire ecosystems are collapsing. We are in the beginning of mass extinction. And all you can talk about is money and fairytales of eternal economic growth. How dare you?" lød et klip fra hendes tale i FN, der straks fødte hashtagget **#howdareyou**.

HURRA ... MINISTEREN ER MOR

Vi elsker, når vores politikere er mennesker. Og den nye uddannelses- og forskningsminister **Ane Halsboe-Jørgensen** er sørme også et menneske. Forleden måtte et tv-interview foran hendes bopæl tages om, da hendes datter pludselig kom spænnende og kastede sig i sin mors favn. Intet er så skidt, at det ikke er godt for noget, og fraklipet blev et populært opslag for den nye minister på både Twitter og Facebook: "Når mor er i fjernsynet, og man bare gerne vil være med **#fraklip #tv2nyhederne #dkpol**".

BRINKPERSON OG HANS TISSEPERSON

Den muntre SoMe-ridder **Svend Brinkmann** plejer at have styr på sit publikum og score mange point på velspundne satiriske samfundskommentarer. Forleden fik han dog gjort sig udtilbens hos en del af segmentet med denne morsomhed på Facebook: "Hvor svært kan det egentlig være at fjerne binære køns kategorier fra vores sprog? tænkte jeg før, da jeg stod med min tisseperson i hånden og urinerede. Jeg lover at persone mig op fra nu af. God persondag derude – håber I får en dejlig uge! Mvh. Svend Brinkperson". Det var rigtig sjovt skrevet, syntes mange. Men køns- og identitetspolitik er en farlig arena, hvor ikke engang Svend Brinkmann kan føle sig sikker. "Vores sprog er lige præcis utrolig kønnet, og der er brug for, at mænd'esker i privilegerede positioner, som dig, tager det alvorligt", skrev eksempelvis **Lone Ree Milkær**, der er forperson i Humanistisk Samfund.

Fortjener din forskerkollega anerkendelse og 50.000 kr.?

Igen i år uddeler DM to forskningspriser på hver 50.000 kr. Priserne er forskernes egne priser.

En pris uddeles til en forsker inden for naturvidenskab og teknologi, og én pris til en forsker inden for samfundsvidenskab og humaniora. Priserne uddeles først og fremmest som en anerkendelse af en fremragende forskningsindsats.

Desuden tæller det også, at man har formidlet sin forskning til den brede offentlighed og har arbejdet utraditionelt og på tværs af discipliner.

For at en forsker kan komme i betragtning til en af de to forskningspriser skal vedkommende indstilles – og det har vi brug for din hjælp til.

Priskomiteen skal gøres opmærksom på de mange dygtige danske videnskabsmænd- og kvinder, der har dedikeret deres arbejdsliv til forskning.

Værdige kandidater kan både findes blandt kendte, etablerede forskere og blandt morgendagens stjerner, som er på vej med grænsebrydende grundforskning eller nytænkende anvendelse af forskningsresultater.

Læs mere og indstil din kandidat senest 27. oktober på dm.dk/forskningspriser

Dansk
Magisterforening

Meningsdanneruddannelse for ansatte i kulturbranchen

Har du lyst til at påvirke samfundsdebatten inden for kulturområdet? Cevea og DM søger dedikerede ansatte inden for kulturområdet til mini-uddannelse som meningsdanner.

Cevea og DM søger engagerede kulturansatte til en spændende uddannelse i meningsdannelse. Vi ønsker at skabe et hold af meningsdannere fra alle dele af kulturbranchen – heriblandt undervisere, forskere, formidlere og administratorer m.fl.

På meningsdanneruddannelsen vil du

- Lære at kommunikere med klare og fængende budskaber.
- Lære at fortælle om dine erfaringer med kulturarbejdet
- Få redskaber til at kommunikere med udgangspunkt i din egen faglighed.
- Få et netværk af engagerede kolleger fra hele landet, som du kan bruge resten af livet.

Sammen med andre dedikerede ansatte i kulturbranchen bliver du klædt på til at brænde igennem med dine holdninger og erfaringer, så magthavere og den brede befolkning får nyt syn på kulturbranchen og aktuelle problemstillinger på dit fagområde.

Lyder det som noget for dig?

Så gå på dm.dk/din-karriere og send os en motiveret ansøgning senest 21. oktober 2019 kl. 10. Deltagelse i uddannelsen er gratis, og vi dækker udgifter til ophold og forplejning.

Dansk
Magisterforening

Hvis du er dygtig og føler dig som en fiasko, er du ikke alene ...

Tone er dygtig, men føler sig som en fiasko. En tegneserie beskriver en nyuddannet og følsom akademikerkvindes kamp for at blive en succes på arbejdsmarkedet.

Tone har en indre stemme. Den fortæller hende, at hun ikke er god nok. Hun skammer sig over, at hun ikke slår til, og at alle andre klarer sig meget bedre. De andre er studiekammeraterne og akademikervenerne, der har succes på arbejdsmarkedet og tjek på privatlivet.

Tone er en figur i en tegneserie. Men hun kunne være en ung akademikerkvinde i virkelighedens verden, der kæmper med angsten for ikke at være god nok. Som bliver frustreret, når chefen siger, at hun kan nøjes med at løse opgaver 70 procent, og bliver usikker, når hun får ros, som ikke er konkret.

Tegneserien "Tone og kampen for cv'et" er skrevet og tegnet af cand. mag. i arbejdslivsstudier Tine Maria Bejer, som ønsker at fortælle, hvordan det er at have en akademisk uddannelse og samtidig være ekstra følsom og kæmpe med angst. At identificere sig med venner, der har styr på det hele, og samtidig føle, at man ikke selv har styr på en skid. For hun mener, det gælder for en del unge akademikerkvinder.

"Det, der interesserer mig, er, hvor fællesmenneskeligt det er, at vi taler ned til os selv og ikke tror, vi er gode nok, selv om vi er veluddannede, intelligente og kompetente", siger Tine Maria Bejer.

Og det kender Signe godt. Hun er cand.mag. i anvendt kulturanalyse fra 2017 og begyndte hurtigt efter i sit job på et analysebureau som projektleder, hvor hun både planlægger og gennemfører projekter, har salg og indledende kundekontakt, skriver rapporter og viser det endelige produkt frem for kunden. Desuden har hun ansvaret for tre assistenter og en praktikant.

"Selv om jeg godt ved, at jeg er dygtig og har en akademisk baggrund, er jeg selv min hårdeste dommer. Især i begyndelsen tænkte jeg meget over, om det, jeg lavede, var godt nok", siger Signe, som ikke hedder Signe i virkeligheden. Hun ønsker at være anonym, men redaktionen er bekendt med hendes rigtige identitet.

Impostorfænomenet

Der findes et udtryk for det at være dygtig og samtidig føle sig som en fi-

Min chef må ikke opdage, hvor uvidende jeg er.

Selvom du har en kandidatgrad må du godt stille "dumme" spørgsmål.

Min chef roser mig. Men for hvad?

Bed om konkrete tilbagemeldinger.

Jeg finder aldrig min hylde.

En hylde er ikke nok til dig. Du skal tage din plads.

Vi har bedt tegneserieforfatteren **Tine Maria Bejer**, der er cand.mag. i arbejdslivsstudier, om at tegne på billedet af sig selv, og det er blevet til tre gode råd til unge akademiskvinder.

<<

Med den rigtige chef i et godt arbejdsmiljø, kan man sagtens være en god og kompetent medarbejder, selv om man er sensitiv og har impostor, siger Tine Maria Bejer, cand.mag. i arbejdslivsstudier.

ce, som i sin bog "The Impostor Phenomenon - When Success Makes You Feel Like a Fake" fremhæver, at det ofte rammer de dygtigste og mest intelligente.

At det ikke er et ukendt fænomen blandt DM's medlemmer, viser en meget stor tilslutning til fyraftensmøder om impostorfænomenet og særligt sensitive, som DM inviterede til for nogle år siden. Møderne var fuldt besat og ofte med venteliste.

"Mange får en impostor på et tidspunkt. Også mænd og succesfulde kvinder, der gennem flere år har vist, at de er dygtige. Derfor er det vigtigt at tale om det", siger Tine Maria Bejer, som mener, at vi skammer os over vores usikkerhed og ikke tør snakke om det, da det ikke passer sammen med robusthed, og hvad der ellers vægtes i jobopslagene.

Har valgt sin egen vej

Tine Maria Bejer kan kende en hel del af sig selv i Tone. Hun har fundet sin egen retning, da arbejdsmarkedet ikke passede til hende, da hun søgte job som færdiguddannet kandidat.

"Jeg havde to små børn, der aldrig sov, og en mand, der var kok. Jeg var sensitiv i forvejen og havde hovedpine af et piskesmæld, som jeg fik efter en bilulykke. Så jeg kunne simpelt hen ikke overskue et fuldtidsjob", siger Tine Maria Bejer, som derfor kun søgte deltidsjob og samtidig tegnede og udførte frivilligt arbejde og var formand for bestyrelsen i børnenes institution, hvor hun brugte sine arbejdslivsstudier.

Tine Maria Bejer blev behandlet for piskesmæld hos en kraniosakralterapeut, som blev åbningen til hendes fremtidige karriere. Hun blev så begejstret for behandlingen, at hun valgte at uddanne sig inden for kraniosakralterapi.

"Ud over at hjælpe på hovedpinen hjalp behandlingen mig til at føle mig tilpas i min krop og med at acceptere mig selv som den, jeg er", siger hun og fortæller, at det er en fy-

sisk terapi, som kombineres med samtale, og som handler om at afbalancere nervesystemet og vejrtrækningen.

"Akademisk følte jeg det som en falliterklæring, for hvad skulle jeg bruge alle mine kompetencer og al min intelligens til? Men jeg lærte hurtigt at tænke i sammenhænge og fandt ud af, at mit arbejdslivsstudie slet ikke var tabt", siger Tine Maria Bejer, som har mange unge akademiske kvinder i sin praksis.

"De unge akademikerkvinder er mine yndlingsklienter. Vi taler ofte om arbejdsliv, og der har jeg meget at bidrage med, fordi jeg har en viden om, hvordan strukturer og kommunikation mellem chef og medarbejder påvirker arbejdsidentiteten og effektiviteten", siger Tine Maria Bejer, som også var uddannet kaos-pilot og coach, inden hun læste arbejdslivsstudier.

"Så man kan sige, at jeg har fundet min helt egen måde at bruge min akademiske uddannelse på", siger hun.

Stil krav til chefen

Hendes klienter har ofte en stor usikkerhed i forhold til jobbet. De bliver frustrerede og usikre, når de fx ikke får lov til at bruge deres viden og uddannelse og i stedet får at vide, at de ikke skal være så grundige.

I tegneserien siger Tones chef fx: "Du skal da ikke sidde her hele natten over de plancher, du skal da bare gå hjem, du har også en familie. Det er ok, at du kun leverer 70 procent".

En umiddelbart empatisk chef, men Tone bliver helt blank i øjnene, for hun forstår ikke, hvad han mener, og spørger heller ikke, men vender det indad og grubler over, hvad det mon betyder.

"Hun burde spørge, hvad han mener med 70 procent", siger Tine Maria Bejer.

"Men der hersker en arbejdskultur blandt nyuddannede akademikere, hvor man skal være taknemmelig for, at man har et job, og derfor

» asko: impostorfænomenet. Kort fortalt handler det om, at man har et urealistisk billede af sig selv. Typisk har man en følelse af, at man er nødt til at lade som om, så de andre ikke finder ud af, at man faktisk ikke kan noget.

Tone har impostor for fuld udblæsning, og selv om Signe ikke ligefrem har følt sig som en fiasko, har hun mødt impostoren.

"De første mange måneder var jeg bange for at falde igennem, og jeg tænkte, at jeg var nødt til at løbe hurtigt for at vise, at jeg kunne noget, vinde point og passe ind. At jeg var kompetent til jobbet", siger Signe.

Impostorfænomenet blev opdaget i 1970'erne af blandt andre den amerikanske psykolog Pauline Clan-

"Selv om vi er veluddannede, intelligente og kompetente, taler vi ned til os selv".

Tine Maria Bejer, cand.mag. i arbejdslivsstudier og kraniosakralterapeut

vil de ikke stille krav eller vise usikkerhed”, mener hun og opfordrer kvinderne til at stille krav til deres chefer, spørge mere og fortælle, hvordan de har det.

“Nogle gange bliver mine klienter helt overraskede over, hvor meget deres chef ønsker at imødekomme deres behov, hvis de formulerer konkrete forslag”, siger hun.

Men ikke alle chefer er lige gode til at være tydelige, og så er det svært at gennemskue kriterierne for succes, og derfor bruger kvinderne også energi på at spekulere over den ros, de får, fx: godt arbejde, det klarede du fint, eller den sad lige i skabet.

“Der er forskel på ros og anerkendelse, og det er fuldstændig tomt at få ros, hvis man ikke ved, præcis hvad man får ros for. Derfor skal chefen være specifik”, siger Tine Maria Bejer.

Ellers giver det blot en adrenalinrus, for hvis man ikke ved, hvad man bliver målt på, eller hvad der forventes af en, vender usikkerheden hurtigt tilbage”, siger hun.

Signes chef giver hende hverken feedback eller anerkendelse, og hun har i det hele taget ikke megen kontakt med sin chef og savner det.

“Jeg synes, det er super vigtigt med tilbagemelding og nogen at sparre med. Hvis jeg havde bedre kontakt med min chef, kunne der have været mere udvikling i det, jeg har lavet. Det ville give en helt anden energi”, siger Signe.

God ledelse for følsomme

Tine Maria Bejer understreger, at et godt arbejdsfællesskab er et samspil mellem medarbejder og chef. Det betyder, at man kan være en god og kompetent medarbejder med den rigtige chef og i det rigtige arbejdsmiljø, selv om man er sensitiv og har impostor.

“Det kræver fx, at man kender arbejdsopgaverne og får løbende feedback fra chefer og kolleger. Det er den strukturelle kur mod impostor”,

“Arbejdskulturen blandt nyuddannede akademikere gør, at de ikke vil stille krav eller vise usikkerhed”.

Tine Maria Bejer, cand.mag. i arbejdslivsstudier og kraniosakralterapeut

siger hun og mener, at det er en udfordring, at de kvinder, hun møder, ofte skammer sig over at have behov eller grænser i forhold til arbejdet.

Signe blev ikke ordentligt introduceret til arbejdsopgavernes indhold og omfang.

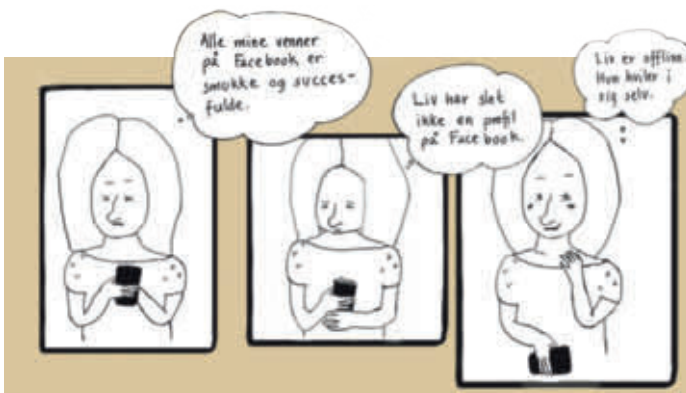
“Det var ingen ledelse, der definerede en klar afgrænsning af mine opgaver og mit ansvar, så jeg påtog mig alt for meget. Jeg kunne se, at der var opgaver, som andre ikke tog på sig, og så gjorde jeg det, selv om jeg følte et stort arbejdspress og havde meget overarbejde”, siger Signe.

Hendes chef hverken gjorde eller sagde noget, og i starten tænkte hun, at det nok bare var normalt, at det var sådan, og hun har aldrig fået talt med chefen om det.

“Jeg så det som et svaghestegn at tage det op. Men jeg er blevet meget bevidst om, at jeg i mit næste job skal have en nærværende chef, gode kolleger og et godt arbejdsmiljø. Og så skal jeg være bedre til at sætte grænser, sige fra og forventningsafstemme”, siger hun.

Tine Maria Bejer mener, at det er, som om en del af de unge kvinders menneskelighed skal holdes hemmelig, og at sårbarhed er en skamfuld ting, og hun vil gerne invitere mere menneskelighed ind i hele jobkulturen.

“Tænk, hvis man så et jobopslag, hvor der stod, at sårbarhed og impostorsyndrom er helt ok. Så var vi nået langt”, siger hun. ■

Tine Maria Bejers grafiske roman om den følsomme akademikerkvindes Tone er udkommet i 2. oplag på Byens Forlag. Tone er en nyuddannet akademikerkvindes, som kæmper for at holde sammen på sin hverdag og med at skjule sin egen usikkerhed og sårbarhed på et lidt for effektivt arbejdsmarked.

UFRIVILLIG MASSAGE, GATEKEEPING OG OBJEKTIVISERING:

KVINDER I SPILBRANCHEN OPLEVER DET HELE

Historier om sexchikane i spilindustrien i USA skæmmer den amerikanske spilbranche. I Danmark er det dog ikke ukendt, at man kan finde spor af de gamle levn fra tiden i kælderens.

Flere #MeToo-sager i spilindustrien i USA giver spilbranchen et plettet ry. Den kan karakteriseres som en mandsdomineret branche, hvor en ikke-inkluderende tone, sexistiske kommentarer og sexchikane forekommer både i USA og herhjemme. Den store fremgang i spilindustrien, som er gået fra kælderleg til kæmpeindustri på få år, betyder, at der stadig er levn fra fortidens kælderjargon, forklarer Christian Mogensen, senior-konsulent i Center for Digital Pædagogik.

Caroline Fangel er en af de danske kvinder i spilindustrien, der har oplevet grænseoverskridende adfærd. Hun arbejder til daglig som freelancespilgrafiker og har løst opgaver for flere virksomheder i den danske spilindustri.

Caroline Fangel var i år på Nordic Game Conference, som er en konference for spiludviklere. For at imødekomme LGBT+-personer havde Nordic Game Conference i år valgt at have kønsneutrale toiletter ud over de kønsbestemte toiletter. Og det var efter en tur på toilettet, at Caroline Fangel havde en ubehagelig oplevelse. Hun gik ind på et toilet, som hun troede var kønsneutralt, men det viste sig at være et herretoilet. Her faldt hun i snak med to mænd på toilettet og jokede om de kønsneutrale toiletter. Da hun kom ud fra toilettet og gik tilbage til sine venner, satte en af mændene sig ved siden af hende.

“Han begyndte at lægge armen om mig, selvom jeg sagde, at jeg ikke ville have det. Han fortsatte, på trods af at jeg havde sagt nej flere gange. Da jeg havde fjernet hans arm flere gange, begyndte han i stedet at massere mit ben under bordet”, siger hun og fortsætter:

“Det var rigtig ubehageligt, når man flere gange gav udtryk for, at man ikke havde lyst til, at vedkommende gjorde de her ting, og han så blev ved med at gøre det”.

I de sidste år er der i den amerikanske spilindustri kommet flere sager frem, hvor kvinder har været udsat for online og seksuel chikane. I 2014 blev den kvindelige spiludvikler Zoë Quinn udsat for had på internettet efter hun havde lavet et spil, der omhandlede depression. Mange af dem, der lagde hende for had, mente, at spillet kun fik opmærksomhed, fordi det var politisk orienteret. Det resulterede i både massiv online chikane, fake porn samt lækkede private billeder, fortæller Christian Mogensen. Fake porn er et udtryk, der bliver brugt, når en persons ansigt er redigeret ind i en pornofilm, så det til forveksling ligner vedkommende.

“Da jeg havde fjernet hans arm flere gange, begyndte han i stedet at massere mit ben under bordet”.

Caroline Fangel, spilgrafiker

Efterfølgende stod kritiker af videospil Anita Sarkeesian og spiludvikler Brianna Wu frem for at sætte fokus på kvinders negative oplevelser i spilindustrien og -kulturen. Fælles for dem alle er, at de fik lækket deres adresser og telefonnumre samt fik dødstrusler og trusler om voldtægt. Af frygt for deres sikkerhed er de alle nu flyttet fra deres oprindelige adresser.

Så sent som i august i år kom den seneste sag frem i lyset. Den kvindelige videospildesigner Nathalie Lawhead var ude med beskyldninger rettet imod komponisten Jeremy Soule, der er mest kendt for at have lavet soundtracks til fantasyspilserien “Elder Scrolls”. Anklagerne handlede om voldtægt, skriver flere internationale medier.

Caroline Fangel begyndte først at tænke over chikane for to år siden, da hun mødte kvinder, som talte åbent om chikane. Her fik hun øjnene op for, at hun selv tidligere havde været udsat for chikane.

“Jeg har altid gået og tænkt, at det var mig, der var for overfølsom”, siger hun.

Caroline Fangel har fx flere gange oplevet, at der blev sat spørgsmålstegn ved hendes egenskaber som både spilgrafiker og spiller, fordi hun er kvinde.

“Hvis jeg sagde, at jeg godt kunne lide et spil, så blev jeg nærmest udspurgt, fordi de ville tjekke, om jeg havde specifik viden om diverse spil. Jeg endte med at blive isoleret, fordi jeg ikke havde lyst til at blive udspurgt”.

Caroline Fangel har flere gange oplevet, at hendes mandlige kolleger ikke mente, at hun gik op i det rigtige, og derfor blev hun ikke taget seriøst som spiller og spilgrafiker, fortæller hun.

“Gatekeeping er et problem. Man er ikke en rigtig gamer, hvis man ikke kan lide computerspillklassikere som “Super Mario” og “Zelda”. Når jeg fortalte, at jeg eksempelvis bedst kunne lide spil som “Sims”, så blev der bare trukket på smilebåndet og sagt: “Nå ja, det er jo også et tøsespil””.

Caroline Fangel oplevede ikke at blive set som den person, hun er. Hun følte derimod, at hendes køn skulle blandes ind i alting. Hun var aldrig bare Caroline. Hun var altid pigen Caroline.

“Man bliver altid behandlet på en bestemt måde, fordi man er en kvinde”, siger hun.

Industrien har problemer på grund af kønsfordelingen

Christian Mogensen er seniorkonsulent i Center for Digital Pædagogik og har i flere år beskæftiget sig med computerspilindustrien. Han påpe-

ger, at spilindustrien i mange år har været til og for mænd.

“Det betyder også, at selve kulturen, hvori man udvikler spillene, har en pseudomaskulin tilgang til, hvordan man arbejder, og hvordan man opfører sig over for andre på arbejdspladsen”, siger Christian Mogensen.

Da de amerikanske kvinder i 2014 gik frem med deres beskyldninger om chikane og trusler, skabte de ikke samme skarpe reaktioner som i filmbranchen. Frem for at reagere med fordømmelse reagerede spilbranchen med skepsis over for ofrene.

“Det gjaldt både i pressen og i spilbranchen. Der var ikke den samme selvransagelse, som under me-too-bevægelsen i filmbranchen. Reaktionen på de her beskyldninger var verdens mest højlydte skuldertræk. Det vi står tilbage med er, at kvinderne går under jorden, fordi de ved, at det er dem, som står for skud”, siger Christian Mogensen.

Fagforeninger kan hjælpe

Emil Hammar, som er ph.d. på Tromsø Universitet og skrev speciale om marginaliserede identiteter og computerspil, fortæller, at de ameri-

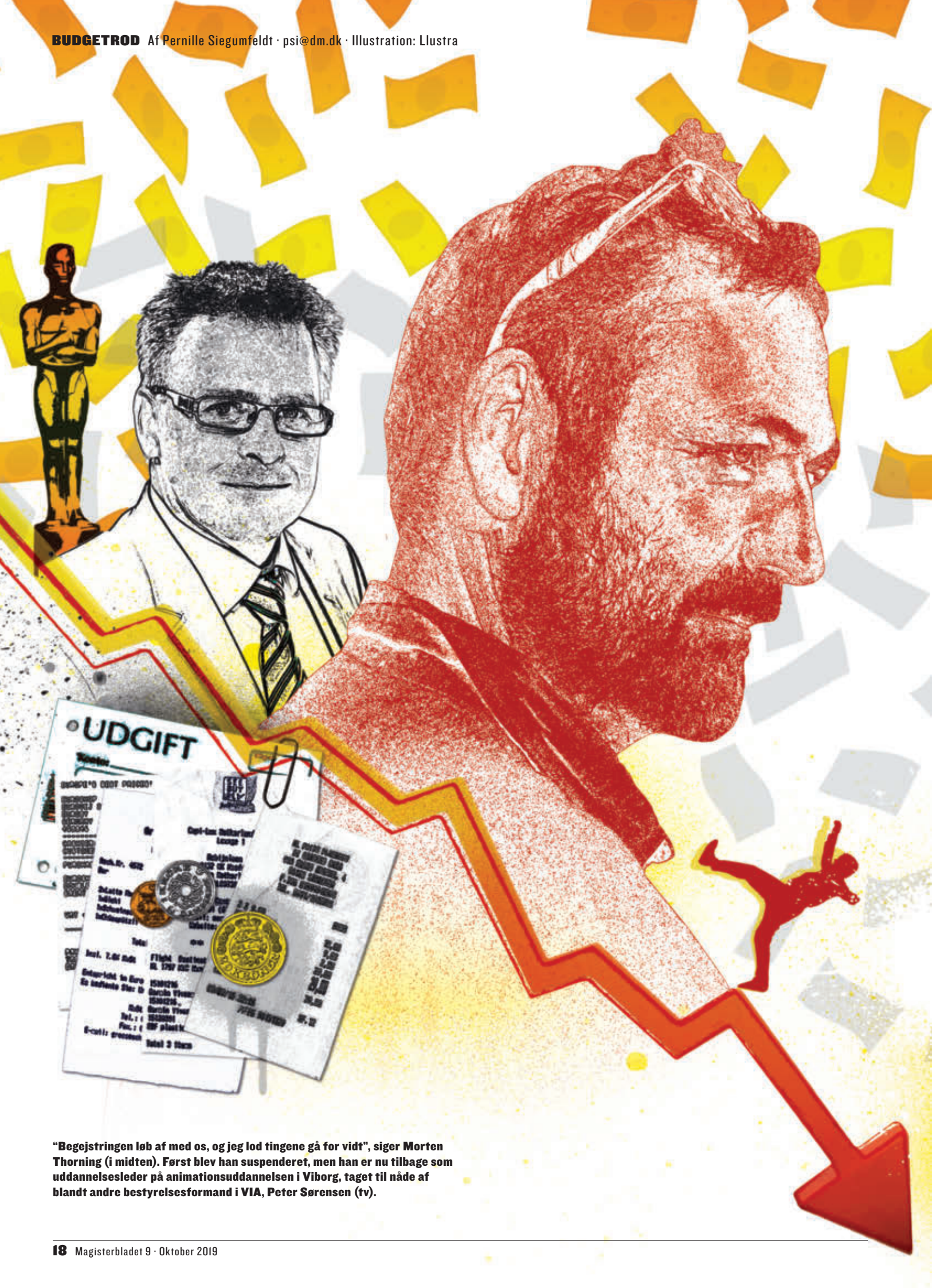
Caroline Fangel har som spilgrafiker flere gange oplevet krænkende adfærd. Når hun vælger freelancejob, tænker hun over, hvilket miljø der er på arbejdspladsen.

kanske sager bundet i, at kvinder er vurderet lavere end mænd.

“MeToo-fænomenet forstærkes af arbejdsforholdene og den strukturelle ulighed, der eksisterer i computerspilindustrien. De mandlige chefer udnytter deres magtposition over for lavtlønnede, prekære kvindelige arbejdere. I den tid, vi lever i, hvor arbejdsforholdene i forskellige industrier er svækket, og sexismen lever i bedste velgående, så står kvinder også svagere i kraft af det økonomiske system, vi er i”, siger Emil Hammar.

Han siger, at fagforeninger kan hjælpe med at udligne magtbalancen mellem magtfulde chefer og medarbejdere.

“Jeg tror, at fagforeninger kan spille en kæmpe stor rolle, fordi de kan lægge grobund for en massebevægelse. Fagforeninger kunne hjælpe med at skabe en større demokratisk indflydelse med særlig hensyn til marginaliserede grupper og hjælpe med at fjerne de uligheder, som eksempelvis gør, at chefer kan udnytte deres magtposition”, siger Emil Hammar. ■

“Begejstringen løb af med os, og jeg lod tingene gå for vidt”, siger Morten Thorning (i midten). Først blev han suspenderet, men han er nu tilbage som uddannelsesleder på animationsuddannelsen i Viborg, taget til nåde af blandt andre bestyrelsesformand i VIA, Peter Sørensen (tv).

Leder af prestigeeuddannelse kørte økonomien i sænk på 1. klasse

På to år overskred uddannelsesleder for professionshøjskolen VIA's animationsuddannelse sine budgetter med 12,7 mio. kr. En revision har afsløret, at Morten Thorning fx købte ydelser af sin familie for 678.000 kr., rejste på 1. klasse og afholdt betydelige omkostninger for eksterne gæster. Det møder kritik, at den øverste ledelse har fredet og genindsat uddannelseslederen trods uregelmæssighederne. Regningen lander hos de andre velfærdsuddannelser.

En enig filmbranche hylde Morten Thorning, uddannelses- og centerleder i The Animation Workshop (TAW), da han sidste år gik på podiet for at modtage en Bodil-statuar, filmkritikernes særpris, for 30 års talentudviklings-, projekt- og uddannelsesarbejde.

Lige siden Morten Thorning startede et kreativt værksted for langtidsledige unge i Viborg, er det kun gået én vej, nemlig op, for den selv-lærte projektmager bag TAW, som The Animation Workshop kaldes i det daglige.

I miljøet ser man ham som en utrættelig og visionær mand, der fortjener fuld honnør for, at det arbejdsloshedsprojekt, som han startede i slut-80'erne, i dag har udviklet sig til at blive et "center for animation, visualisering og digital fortælling" med en årlig omsætning på 50 millioner kroner.

Med Morten Thorning som frontfigur er Viborg kommet på animationsbranchens verdenskort. En af byens startupvirksomheder er blevet Oscar-nomineret, det unikke iværksætter-

miljø skaffer nye job til byen, og hvert år i september er kommunen vært ved en international animationsfestival. Byrådet har sågar vedtaget en strategi, der skal støtte animationshvervet. Strategien kom i 2016 på finansloven med en særbevilling.

Da TAW fik sin karakteranimatordannelse anerkendt som en professionsbacheloruddannelse i 2007, blev centret en del af professionshøjskolen VIA. Uddannelsen optager 50 studerende om året fra hele verden, er kanoniseret for at sætte sit præg på både dansk og international animation og rangerer, ifølge branchens egne lister, blandt de bedste i verden.

Animationsbranchen er blevet hjerteblood for Viborg, og Morten Thorning er selve personificeringen af det innovative miljø i domkirkebyen.

Men i 2017 kører han ud over kanten.

12,7 millioner i minus

Samtidig med at topcentsbesparelserne begynder at gøre ondt på VIA's velfærdsuddannelser, og 25 medarbejdere bliver fyret, er der ekstra fart på i TAW.

Som altid sætter uddannelseslederen gang i en række udviklingsprojekter. Han er ikke uvant med at løbe risici, siger han selv.

Også i 2017 søsætter han kreative satsninger på forventet efterbevilning. Men denne gang kommer fondsmidler og EU-tilskud ikke ind som forventet, og TAW overskrider sit budget med 6,1 million kroner. Året efter løber underskuddet op i 6,6 millioner.

Det samlede tab på 12,7 millioner skal professionshøjskolen VIA nu finde dækning for med midler fra den rammebevilling, der også finansierer både lærer-, pædagog- og sygeplejerskeuddannelserne i hele Region Midtjylland.

"Begejstringen løb af med os, og jeg lod tingene gå for vidt", siger uddannelsesleder Morten Thorning i dag til Magisterbladet.

Overforbrug inden for lovens rammer

Men det er ikke kun begejstringen, der løber løbsk i det kreative animationsværksted på Viborgs nedlagte kaserne.

Det fremgår af en udvidet forvaltningsrevision fra PriceWaterhouseCooper (PwC), som efter budgetoverskridelserne bliver hyret af professionshøjskolens øverste ledelse til at gå TAW's økonomiforvaltning efter i sømmene.

Revisionen foregår hen over sommeren, mens Morten Thorning er suspenderet, og opsummerer fx:

* At Morten Thorning i 2017 og 2018 køber konsulent- og værkstedsydelser af sin datter, sin kæreste og sin bror for i alt 678.000 kroner.

- At rektor rejser på 1. klasse i tog og anvender loungen i lufthavne.
- At der i et betydeligt omfang anvendes tro og love-erklæringer i forvaltningen af VIA's midler.
- At der på VIA's regning sker en "ikke ubetydelig afholdelse af omkostninger for eksterne gæster", uden at der foreligger en faglig begrundelse.

En aktindsigt, som Magisterbladet har fået i TAW's regnskaber, viser derudover, at udgifterne til hotel, fly og taxa beløber sig til 2.432.248 kroner i 2017 og 1.010.707 kroner i 2018.

PwC konkluderer i sin rapport, at The Animation Workshop overord-

"Jeg har ikke fået en krone ud af det her. Det ville du vide, hvis du så bilen i min garage".

Morten Thorning, uddannelsesleder på animationsuddannelsen TAW

net set har anvendt "betydeligt flere midler end opnået ved eksterne bevillinger, og som VIA har afsat til TAW". Men undersøgelsen har ikke afdækket brug af VIA-midler til private formål.

I august bliver Morten Thorning taget til nåde af VIA's øverste ledelse og genindsat som center- og uddannelsesleder i TAW. Selv om der er foregået bekymrende dispositioner, er der ikke foregået noget uden for lovens rammer, skriver prorektor Louise Gade til VIA's ansatte på uddannelsesinstitutionens intranet.

Her informerer Louise Gade også om, at man vil stramme op på den økonomiske forvaltning på TAW, og derfor nedsættes en taskforce med René Foli i spidsen. René Foli er uddannelsesdekan i VIA Erhverv.

En af delene er nok til en fyring

Udefra betragtet er det vanskeligt at forstå, at VIA's øverste ledelse lader Morten Thorning slippe fra sit budgetkaos med en advarsel og en ekstra bogholder, der skal kigge ham over skulderen.

Det mener blandt andre Tommy Dalegaard Madsen, der er DM-formand for underviserne på professionshøjskoler og erhvervsakademier.

"Underviserne på kernevelfærdsuddannelserne har været hårdt ramt af fyringer og nedskæringer i en lang årrække. Nu skal de også være med til at dække et tab, fordi en uddannelsesleder har slået ud med arme for et tocifret millionbeløb uden at have dækning for det. De gange, budgetterne er blevet overskredet på fx lærer- eller pædagoguddannelsen, har man ikke bare fået tilgivelse. Det har kostet job", siger Tommy Dalegaard Madsen.

At de mange uregelmæssigheder i økonomiforvaltningen ikke får alvorligere konsekvenser for TAW's leder igennem tre årtier, møder også undren hos en række juridiske og forvaltningsretlige eksperter, som har fået sagen forelagt af Magisterbladet.

Frederik Waage, der er lektor og forskningsleder på Juridisk Institut på SDU, finder det meget forståeligt, at VIA's øverste ledelse har givet en advarsel i sagen. Han bemærker samtidig, at ledelsen formentlig kunne være gået endnu længere, idet der synes at være tale om nogle klare overtrædelser af de forvaltningsretlige regler om inhabilitet.

"Det følger af forvaltningslovens § 3, at man som ansat i det offentlige ikke må træffe beslutning om ansættelse af ens egne familiemedlemmer, fordi man typisk vil have en væsentlig interesse i ansættelsessagens udfald. Inhabilitetsreglerne gælder, uafhængigt af om den ansatte beriges, og de er til for at understøtte tilliden til forvaltningen. Normalt tager man ikke let på sådanne overtrædelser", siger Frederik Waage.

Tilliden kan erodere

Kurt Klaudi Klausen, der er professor i offentlig forvaltning på SDU's Institut for Statskundskab påpeger, at to år med millionunderskud alene ville være ensbetydende med en fyring andre steder i staten.

"Familietjenester i det omfang, rapporten afdækker på TAW, er også i sig selv nok til en fyring. Der bliver desuden rejst og spist for exceptionelt høje beløb, så min egen konklusion ville klart være en anden end den, VIA's ledelse er kommet frem til", siger Kurt Klaudi Klausen.

I det hele taget sender ledelsen et virkeligt skidt signal ud i organisationen med beslutningen om at genindsætte Morten Thorning, vurderer SDU-professoren.

"Tilliden kan erodere fuldstændig, hvis en mand kan sidde i et lille hjørne af en organisation og køre luksusstilen, uden at det får konsekvenser, samtidig med at man på andre uddannelser hænger i med neglene for at få hverdagen til at køre", påpeger Kurt Klaudi Klausen.

Klaus Josefsen, der er ekstern lektor i offentlig forvaltning på Aarhus Universitet og advokatfuldmægtig hos advokatfirmaet Printz, mener, det er problematisk, at VIA's ledelse tilsyneladende baserer sin beslutning på revisionsmæssige undersøgelser og ikke supplerer med fx en advokatundersøgelse.

"De problemer, som rapporten peger på, er ikke revisionsspørgsmål, de er juridiske anliggender. Først og fremmest omkring fastlæggelsen af et eventuelt erstatningsansvar, hvis det kan dokumenteres, at Morten Thorning har påført VIA et tab ved tilsidesættelse af habilitetsreglerne", siger Klaus Josefsen.

"Tilliden kan erodere fuldstændig, hvis en mand kan sidde i et lille hjørne af en organisation og køre luksusstilen, uden at det får konsekvenser, samtidig med at man på andre uddannelser hænger i med neglene for at få hverdagen til at køre".

Kurt Klaudi Klausen, professor på SDU

UREGELMÆSSIGHEDERNE STÅR I KØ

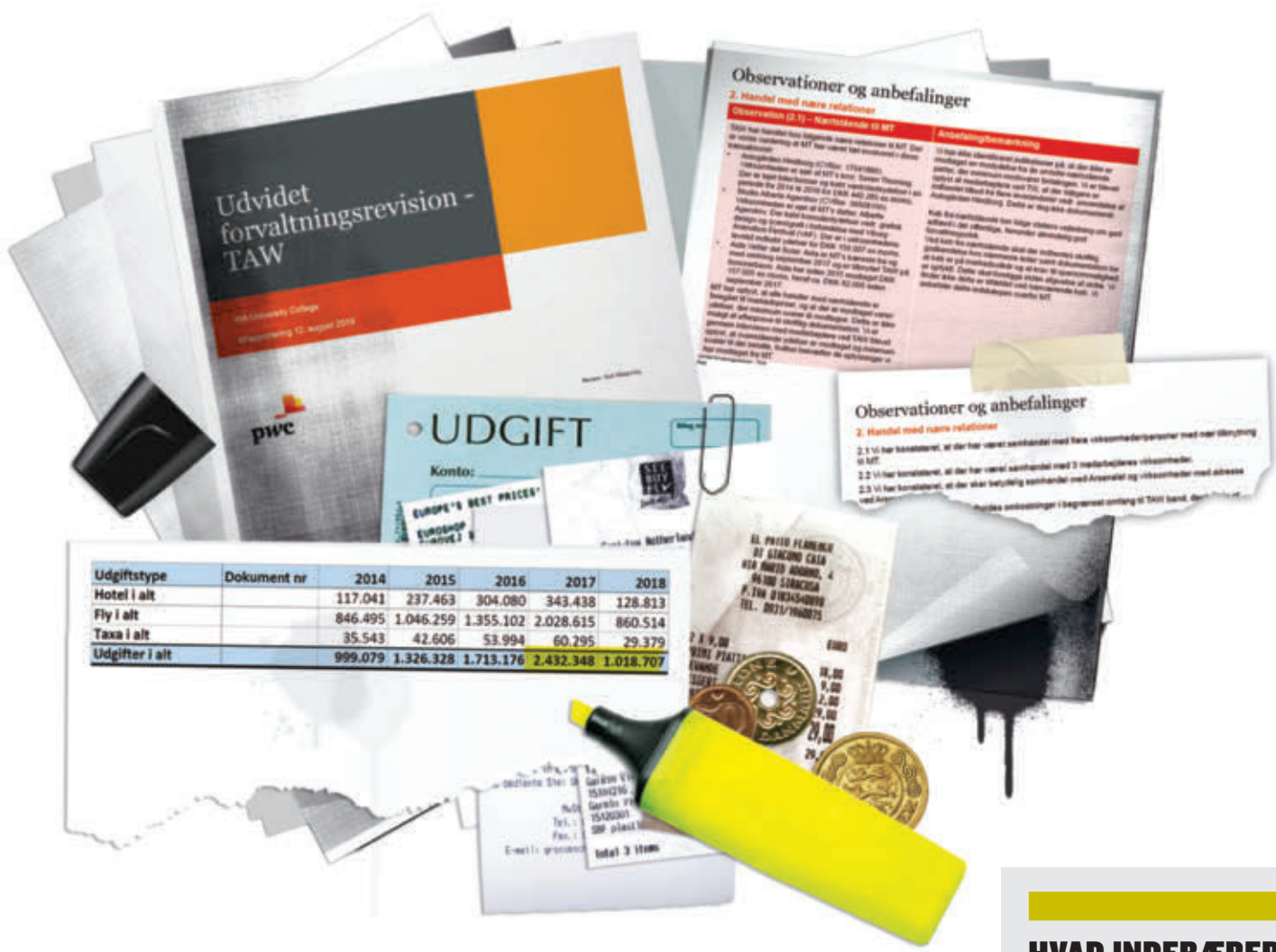
Den udvidede forvaltningsrevision af The Animation Workshop i Viborg kunne i august drage en række konklusioner. PriceWaterhouseCooper (PwC) skriver bl.a.:

- At budgetunderskuddet i 2017 var på 6,1 million og i 2018 på 6,6 millioner kroner.
- At Morten Thorning i perioden køber konsulent- og værkstedsydelse af sin datter, sin kæreste og sin bror for i alt 678.000 kroner.
- At rektor rejser på 1. klasse i tog og anvender loungen i lufthavnen.
- At der i et betydeligt omfang anvendes tro og love-erklæringer i forvaltningen af VIA's midler.
- At der på VIA's regning sker en "ikke ubetydelig afholdelse af omkostninger for eksterne gæster", uden at der foreligger en faglig begrundelse.

PwC skriver afslutningsvis, at "The Animation Workshop overordnet set har anvendt betydeligt flere midler end opnået ved eksterne bevillinger, og som VIA har afsat til TAW".

Undersøgelsen har ikke afdækket brug af VIA-midler til private formål, hedder det.

En aktindsigt, som Magisterbladet har fået i TAW's regnskaber, viser, at TAW's udgifter til hotel, fly og taxa beløber sig til 2.432.248 kroner i 2017 og 1.010.707 kroner i 2018.

I 2017 kørte økonomien af sporet i The Animation Workshop, og underskuddet løb op i 6,1 million. Året efter overskred centret budgettet med 6,6 millioner. PriceWaterhouseCooper har i sin udvidede revision af økonomistyringen fundet en lang række uregelmæssigheder, men ikke afdækket brug af VIA-midler til private formål.

Uddannelseslederen er hverken frikendt eller det modsatte, heller ikke selvom VIA siger, at der er gennemført en "udvidet forvaltningsrevision", påpeger Klaus Josefsen.

"Ledelsen i VIA har foretaget et konkret skøn i forhold til valg af personalejuridisk sanktion. Og Morten Thorning har grund til at være godt tilfreds", tilføjer han.

Har hverken beriget datter, kæreste eller bror

Hovedpersonen selv afviser på det kraftigste, at han har beriget sig selv for offentlige midler eller påført VIA et tab ved at handle med nærtstående relationer.

"TAW er en kompleks organisation, hvor uddannelser, kurser, faglige netværk og andre aktiviteter glider sammen. Selvom eksperter siger,

at en forvaltningsrevision ikke kan konkludere noget, så har kloge folk i VIA konkluderet, at de kan bakke mig 100 procent op. Jeg har ikke fået en krone ud af det her. Det ville du vide, hvis du så bilen i min garage", siger Morten Thorning.

Han afviser også blankt, at han via sin stilling har beriget sin datter, kæreste eller bror.

"Jeg skal løse en udviklingsopgave i et område, der geografisk ligger på kanten af den rådne banan. Aktiviteterne i TAW kræver, at vi kan hyre op til 200 løst tilknyttede ansatte, og der kan være situationer, hvor det er svært at få kvalificeret arbejdskraft herude. Det var til nogle helt særlige opgaver, at jeg hyrede mine nærmeste ind. Fx kuraterede min franske kæreste en udstilling om fransk animation på bestilling af det franske

HVAD INDEBÆRER INHABILITETS-REGLERNE?

Forvaltningslovens §§ 3-6 indeholder regler, der skal modvirke, at beslutninger og disponeringer hos det offentlige forvaltningspersonel står under indflydelse af og påvirkes af uvedkommende, dvs. usaglige hensyn. Kerneformålet med reglerne er at holde uvedkommende særinteresser hos den ansatte selv eller særinteresser hos personer eller organer, den pågældende har en nær eller tæt tilknytning til, væk fra beslutningsprocessen.

Ud over at udgøre et værn mod inddragelse af uvedkommende, usaglig indflydelse har inhabilitetsreglerne det væsentlige formål at skulle sikre tilliden til offentlige myndigheder og institutioner.

For at sikre, at der opnås kendskab til evt. inhabilitet, påhviler det den pågældende ansatte at orientere sin nærmeste ledelse om de mulige interessekonflikter.

Kilde: Klaus Josefsen, ekstern lektor og advokatfuldmægtig

Foto: VIA presse

Horsens-borgmester Peter Sørensen er også bestyrelsesformand i professionshøjskolen VIA samt talsmand for professionshøjskolernes formandskollegium. Han har dog ikke ønsket at svare på, om økonomistyringen i TAW ville blive regnet for god forvaltnings-skik i hans egen kommune.

Foto: Axel Schmitt/Ritzau Scanpix

Tidligere prorektor Louise Gade afviser, at Morten Thorning er frifundet, fordi han har fået lov til at beholde sit job: "Hvis man handler juridisk adækvat på de ting, som rapporten afdækker, så er det ikke en frifindelse".

Foto: Jesper Voldgaard

Tommy Dalegaard Madsen, der er DM-formand for underviserne på professionshøjskoler og erhvervsakademier, mener ikke, at det er rimeligt, at de almindelige velfærdsuddannelser på VIA skal dække for budgetoverskridelserne på animationsuddannelsen i Viborg.

» kulturministerium”, forklarer Morten Thorning.

Han kalder det for en beklagelig fejltagelse, at han lod en medarbejder leje og købe reparationer af biler for 440.289 kroner hos sin bror. Han siger, at han fik en mundtlig, men ikke en skriftlig tilladelse til transaktionerne fra sin nærmeste leder.

“Der var tale om leje af en 9-personers bus over en periode på 4-5 år. Beløbet dækker leje, serviceeftersyn, afgifter, forsikring og fri kilometer. Og den kørte rigtig, rigtig meget rundt i regionen og frem og tilbage til luft-havne. Årligt betalte vi 75.000 kroner ekskl. moms”, siger Morten Thorning.

Der blev to gange indhentet tilbud, og det nærmeste tilbud var 125.000 kroner ekskl. moms.

“Den pågældende medarbejder, der lejede bussen, fik ikke vedhæf-

tet disse tilbud til regningerne. Jeg er klar over nu, at den er gal. Fremover skal vi tjekke alle detaljer meget mere omhyggeligt, og vi har en opgave med at lave tillidsskabende procedurer i TAW”, siger uddannelses- og centerlederen.

TAW er Viborgs guldæg

The Animation Workshop er en sørling i VIA-familien. Professionsbacheloruddannelsen er et prestigeprojekt, og derfor kan Morten Thorning slippe af sted med ting, som andre ikke overlever.

Det vurderer Lars Norup, der er chefredaktør på Viborg Stifts Folkeblad og har fulgt TAW helt fra begyndelsen.

“Der kommer folk fra hele verden for at tage en uddannelse i Viborg. Der er pludselig forskellige sprog i

gaderne. Byen har fået et iværksættermiljø, som ikke findes mange til. Og det hele står og falder med Morten Thorning”, siger Lars Norup.

Da TAW kom på finansloven i 2018 med en særbevilling, skete det på foranledning af daværende justitsminister Søren Pape, der ved tildelingen kaldte animationskolen for Viborgs guldæg. Chefredaktøren kalder Morten Thorning for en topcharmerende, karismatisk og aldeles ustruktureret gulddreng, der er blevet båret frem.

“Indtil nu har Morten Thorning kun oplevet fremgang og haft succes med at gå imod alle former for top-down-styring fra VIA. Han har kørt sin butik med den indstilling, at målet helliger midlet, og han har nok efterhånden følt sig usårlig”, vurderer Lars Norup.

Da revisionsrapporten blev offentliggjort, skrev redaktøren i Viborg Stifts Folkeblad: “Nu får de centralistiske og evigt tidsrøvende kontrol-lanter vind i sejlene”. Lars Norup mener fortsat, at en helt speciel organisation som The Animation Workshop har brug for stor frihed.

“Det er en virkelig dårlig sag for VIA. Egentlig burde Morten Thorning have væltet sig selv på grund af sin åbenlyse nepotisme, de mange rejseudgifter uden faglig dokumentation og de togture, han har taget på 1. klasse, selv om han er langt under ministerniveau. Men det vil være en katastrofe for Viborg og for TAW, hvis Morten Thor-

FAKTA OM ANIMATIONSUDDANNELSEN I VIBORG

- The Animation Workshop (TAW) har siden 1989 holdt til på den tidligere kaserne i Viborg.
- Rektor Morten Thorning har været med helt fra starten, hvor TAW var et animationsværksted for kreative langtidsledige, til i dag, hvor det beskrives som “Danmarks center for animation, visualisering og digital fortælling”.
- Ud over weekendkurser og workshops udbyder TAW tre bacheloruddannelser. I 2003 blev karakteranimatoruddannelsen anerkendt som en professionsbacheloruddannelse, og TAW blev en del af VIA.
- I 2017 og 2018 fik TAW en særbevilling på finansloven på seks millioner kroner. I 2019-20 er særbevillingen forhøjet til 9,2 millioner årligt.

ning bliver fældet, og det er kun derfor, han stadig har sit job”, mener Lars Norup.

“Fællesskabet har betalt prisen”

Bestyrelsesformand i VIA Peter Sørensens, der er Horsens-borgmester og desuden talsmand for formandskollegiet i Danske Professionshøjskoler, har ikke ønsket at svare på spørgsmål fra Magisterbladet om, hvorvidt TAW's forvaltningsskik vil være acceptabel i hans egen kommune.

I VIA's administrative ledelse henviser rektor Harald Mikkelsen til prorektor Louise Gade for et svar på magisterbladets spørgsmål. Louise Gade forlod VIA 1. oktober for at starte i et nyt job.

Er sagen om TAW lukket?

“Der kommer ikke flere undersøgelser, men vi har igangsat en række ting på baggrund af PwC's rapport.

Der skal ske en gevaldig opstramning, og en konsekvens bliver, at der fremadrettet kun vil blive sat aktiviteter i gang, som der er økonomisk dækning for”.

Hvordan vurderer du den forvaltningspraksis, Morten Thorning har stået for i TAW?

“Fællesskabet har betalt prisen, og det er uacceptabelt. Derfor har vi nedsat en taskforce, der skal foretage en gevaldig opstramning af det, der foregår”.

Når VIA's ledelse genindsætter Morten Thorning som rektor, så er det vel en klar frifindelse, også i spørgsmålet om inhabilitet?

“Vi har handlet personalejuridisk. Hvis man handler juridisk adækvat på de ting, som rapporten afdækker, så er det ikke en frifindelse. Det er en personalesag, så mere kan jeg ikke sige”.

Andre steder i staten ville langt mindre end budgetoverskridelser, han-

del med nære relationer og bilagsrod have medført en afskedigelse. Hvorfor har ledelsen i VIA fortsat tillid til Morten Thorning?

“Vi har handlet juridisk adækvat på baggrund af observationerne, og der er iværksat en række handlinger, som vil pågå resten af året”. ■

NB: Efter interview med Morten Thorning og Louise Gade har Magisterbladet modtaget flg. mail fra VIA's HR-afdeling:

“Kære Pernille,
Efter aftale med Morten Thorning kan jeg oplyse, at ledelsen på VIA på baggrund af konklusionerne i rapporten “Udvidet forvaltningsrevision TAW” har givet Morten Thorning en skriftlig advarsel”.

Tænk større

Invitation: Generalforsamling den 21. november kl. 17

Mød op hos Magistrenes A-kasse, Åboulevarden 23, 2. sal, 8000 Aarhus C. Og mød din a-kasse og din bestyrelse.

Har du forslag til dagsorden, skal du sende det til input@ma-kasse.dk senest fire uger før. Du kan rekvirere generalforsamlingsmaterialet tidligst 14 dage før på samme mail. MA yder tilskud til transport til og fra generalforsamlingen og byder ud over den formelle del på et spændende oplæg og en lille forfriskning. Alle medlemmer er velkomne.

Tilmelding på ma-kasse.dk/gf-tilmelding-2019

Oplæg: Bias-blokkere er vejen til ligestilling

Oplev CBS-professor **Sara Louise Muhr** fortælle, hvordan kvinder systematisk bliver bedømt lavere end mænd. Og hør, hvad de såkaldte bias-blokkere kan gøre ved det. Sara Louise Muhr udgav i forsommeren bogen *'Ledelse af køn - hvordan kønsstereotyper former kvinder og mænds karrierevalg'*.

På pension som 44-årig: Sådan gjorde Pernille Wahlgren

Aktiehandel kan være starten på en minipension og blive alle unge freelancers økonomiske redningskrans. Det mener etnolog Pernille Wahlgren, der for et år siden gjorde sin livsfilosofi til sin forretningsmodel: at investere sig til frihed og lære at leve med mindre.

Pernille Wahlgren er en selverklæret talblind humanist. Alligevel lever den nu 46-årige cand. mag. i etnologi og kunsthistorie så godt af sine aktieafkast, at hun for lidt over et år siden kunne sige sit faste job op i den københavnske kunstverden. “Det er min mission at sprede budskabet om, at det slet ikke er så kompliceret, som banken siger. Det er faktisk lettere at investere, end det er at købe en trøje. Du kan sidde i din pyjamas hjemme i sofaen, og du behøver kun en startkapital på 200 kroner”, siger Pernille Wahlgren.

Selv har hun bygget sin portefølje op, siden hun for 18 år siden investerede en del af sin første løn fra tre forskellige studiejob. I dag ejer hun cirka 70 forskellige aktier, som hun regner med at leve af resten af livet.

“De står og simrer som en suppe gryde i mit køkken, uden at jeg behøver at røre i den. Samtidig rydder jeg op og sælger alt, hvad vi ikke længere bruger i vores familie. Jeg har også indført et købestop i min privatøkonomi, fordi forbrug nogle gange kan give mig kvalme”, forklarer Pernille Wahlgren.

Det har også været en del af processen at parkere sine gamle drømme om at køre i en fed BMW og bo i en gammel Frederiksberg-villa med dyr kunst på væggene.

“Det er kombinationen af investeringer og et minimalistisk forbrug, der har givet mig stor økonomisk frihed i en forholdsvis tidlig alder. Det er samtidig en mere bæredygtig livsstil,

som jeg gerne vil inspirere andre til at tage op”, siger Pernille Wahlgren.

Influencer blandt CBS'ere

I sin nystartede virksomhed holder Pernille Wahlgren foredrag og afholder kurser for folk, der vil ind på aktiemarkedet. Hun er desuden i gang med at skrive en bog i samarbejde med sin mor, der er psykolog, om den livsfilosofi, der samtidig er blevet hendes forretningsmodel.

“Det var i forbindelse med en flytning, at vi kom til at tale om, hvor stressede vi egentlig bliver af ting, og hvordan mennesker bruger ting til at dulme sig med. Der er masser af psykologi i både investeringer og forbrug, og det er jeg blevet ekstremt opmærksom på i mit eget liv”, påpeger Pernille Wahlgren.

Hun blev senest bekræftet i, at hun havde fat i noget væsentligt, da nogen gjorde hende opmærksom på, at unge CBS-studerende betragter hende som en influencer.

“Min livsform vil især sprede sig blandt de unge. Mine egne teenage-sønner kigger jo fx frem mod et arbejdsliv, der først stopper, når de fylder 80. For dem bliver løse ansættelser og en mindre pensionsopsparing med stor sandsynlighed et grundvilkår. Derfor bliver det endnu vigtigere for dem og andre unge, at de kan skabe sig en større frihed i livet gennem passive indtægter såsom livslange aktier”, fastslår Pernille Wahlgren.

Håret, sikkerheden eller noget helt tredje?

Pernille Wahlgren benytter de etno-

logiske metoder, når hun skal placere sine penge.

“Jeg stiller spørgsmål, som jeg har gjort under mine feltstudier. Og jeg spørger de unge mere end mine forældres generation om, hvad der rører sig. Jeg investerede eksempelvis i Adidas og Puma, da de på et tidspunkt begyndte at fremstille sko af genbrugsplastik. Mine drenge var pjattede med skoene, og jeg tror, der er en stor fremtid i genbrug”, siger Pernille Wahlgren.

Hun har også studeret markedet for fx cykelhelme grundigt.

“Pludselig spreder de der Hövding-cykelhelme sig over hele København. Og jeg tænker: Kommer der flere? Er de fede? Kan jeg forestille mig, at de kan blive populære i New York eller Beijing? Og jeg spørger folk, der bruger en Hövding, om det er pga. af håret eller sikkerheden eller noget helt tredje. Ud fra den analyse når jeg frem til, om det er en investering, jeg tror på”, uddyber hun.

Hvorvidt hun en dag vil søge et job igen, er Pernille Wahlgren ikke helt afvisende over for.

“Jobbet som direktør for Rundetårn har altid været mit drømmejob og har alt det, jeg kunne drømme om som kunst- og kulturformidler, så lad os nu se. Lige nu er det bare fedt at have tid til at se på mine drenge, når de spiller fodbold. Og skulle jeg gå efter at få kolleger og en arbejdsplads igen, så kan de da være sikre på, at det er lysten, jeg er motiveret af. Ikke pengene”. ■

<<

“Aktier er for alle”, siger Pernille Wahlgren. Kombinationen af investeringer og et minimalistisk forbrug har givet hende stor økonomisk frihed i en tidlig alder.

9

GODE RÅD

til dig, der vil i gang med at investere

1. Opsig dit Netflix-abonnement, brug pengene på aktier

Du kan starte, hvis du har 200 kroner. Hvis du er meget glad for dit Netflix-abonnement, kan du skære dit forbrug af cafe latte to go ned med fire kopper om måneden.

2. Brug 20 minutter

Det er lettere at købe en aktie end en trøje. Du kan enten vælge at oprette det, der hedder et depot, hos din bank eller vælge et af de digitale værktøjer, som mange banker tilbyder i dag. Det har aldrig været lettere og mere tilgængeligt.

3. Invester ikke mere, end du kan tåle at tabe

Som nybegynder bør du ikke investere mere, end du kan tåle at tabe. Du kan eksempelvis starte med at investere et mindre beløb, som du altid kan hæve ved at investere mere på et senere tidspunkt. På den måde får du en mindre risikofyldt introduktion til investeringsverdenen og kan opleve, hvordan du har det med eventuelle kursfald på dine investeringer.

4. Invester aldrig for lånte penge

Kunne du droppe din ferie et enkelt år? Det kan være lige så tilfredsstillende at se sin investering vokse.

5. Spred din risiko

Som investor er det en god ide at købe ind i et aktieindeks eller købe lidt af flere forskellige aktier. Spredning er vigtigt, så du spreder din risiko ud.

6. Hold dine omkostninger nede

Du skal sørge for at holde omkostninger og gebyrer nede. Du betaler eksempelvis, hver gang du handler, og ligeledes opkræver banker og investeringsforeninger også gebyrer. Den bedste måde at begrænse omkostningerne på er ved at handle selv direkte over din netbank.

7. Forbered dig på spænding

Generelt handler det bare om at komme i gang. Så bliver du grebet. De fleste, der begynder, synes, at aktier er spændende.

8. Køb og behold

Al investering under fem år er spekulation – så køb og behold i mindst fem år.

9. Invester i det, du ønsker mere af

Du kan med dine aktier skabe en “grønnere” og mere bæredygtig verden – så vælg aktier ud fra en grøn dagsorden. Det er også dem, der bliver fremtidens vindere.

HISTORIE

**BREVE FRA HISTORIEN
- ORD SOM ÆNDREDE
VERDEN**

Simon Sebag Montefiore
Gads Forlag, 2019, 296 sider, 249,95 kr.

En samling af de største breve i verdenshistorien fra historiens mest kendte skikkelser. "Breve fra historien" hylder de allerstørste og mest interessante breve i verdenshistorien - fra de største personligheder i kulturlivet og i politik. Det er brevskrivere som bl.a. Elizabeth I, Ramses den Store, Leonard Cohen, Emmeline Pankhurst, Mandela, Stalin og Michelangelo, og det er alt fra kærlighedsbreve, krigserklæringer, overvejelser om døden til uafhængighedserklæringer. På en farverig og lettilgængelig facon viser Simon Sebag Montefiore - der har udvalgt og kommenteret brevene - hvorfor netop disse tekster er essentiel læsning. Brevene er inddelt i emner så forskellige som: kærlighed, familieliv, kreativitet, mod, opdagelser, krig, blod, destruktion, katastrofer, venskab, frihed, nedtur, skæbne, magt og farvel. Montefiore viser i sine kommentarer til brevene, hvordan de kaster nyt lys over vores fortid, beriger de liv, vi lever nu - og oplyser morgendagen.

Se flere bøger på magisterbladet.dk

ARKÆOLOGI - HISTORIE

**Vikingetid - Eventyr.
Hverdag. Myter**

Else Roesdahl
Aarhus Universitetsforlag, 2019, 103 sider, 130 kr.

Kort og godt! Den lille og smukt illustrerede bog giver en let tilgængelig oversigt over vikingetidens eventyr, hverdag og myter både hjemme og ude i verden - fra Grønland og Canada til Syd-europa og fra Irland og England til Rusland. Den diskuterer problemer, som er "oppe i tiden", og besvarer centrale spørgsmål. Den er baseret på de mange arkæologiske fund, der har revolutioneret det traditionelle syn på "de vilde vikinger", og på samtidens skriftlige kilder. Forfatteren har tidligere skrevet store bøger om perioden, men her udmøntes mange års forskning i og fascination af vikingetiden i en bog i taskestørrelse beregnet til dem, der er nysgerrige efter at vide, hvad vikingetid er for noget.

JOURNALISTIK

Fortællingernes tid

Line Vaaben
Informations Forlag, 2019, 282 sider, 299,95 kr.
Vi lever i fortællingernes tid. Fortællende journalistik er en efterspurgt vare hos læserne og er en af de ting, medierne bør satse på, hvis journalistikken skal overleve. Sådan konkluderer journalist Line Vaaben i "Fortællingernes tid". "Fortællingernes tid" giver læ-

seren en præsentation af genren. Via interview med journalister, redaktører og fotografer fra flere lande introducerer Line Vaaben en række eksempler på den bedste fortællende journalistik fra både den amerikanske tradition og den særlige skandinaviske fortælletradition.

LEDELSE

**Relationer i
organisationer - En
verden til forskel**

Gitte Haslebo
Dansk Psykologisk Forlag, 2019, 390 sider, 439,00 kr.

Bogen er den første bog i Danmark, der med et afsæt i socialkonstruktionisme viser, hvordan systemiske, anerkendende og narrative tilgange til ledelse og organisationsudvikling kan formes i praksis og bruges i organisationer. Det illustreres af bogens mange cases, der belyser begivenhederne i flere perspektiver. Bogen viser, hvordan en lang række grundlæggende antagelser kan føre organisationsmedlemmer på afveje, indsnæver deres handlerum og forhindrer dem i at skabe den ønskede sociale verden. Denne 2. udgave rummer et nyt forord, hvor Gitte Haslebo sætter bogen ind i en større samfundsmæssig sammenhæng, og et nyt kapitel, der særligt henvender sig til ledere. Bogen er også opdateret med relevant litteratur.

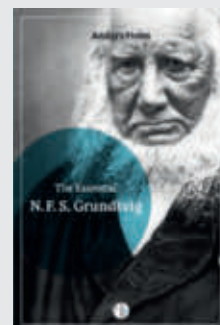
ORGANISATION

**Elefanten i rummet
- Om modet til at handle
på det vi mærker**

Lotte Svalgaard
Akademisk Forlag, 2019, 248 sider, 299, 95 kr.
Bogen handler om det, vi mærker og ikke handler på. Vi kender det alle sammen. Vi sidder i en gruppe eller til et møde og diskuterer et

emne eller en problematik. Men neden under diskussionen kører en undertekst, som ingen af de tilstedeværende sætter ord på eller udtaler højt. Dette fænomen er "elefanten i rummet": Den er til stede, den mærkes af de fleste, den lugter, den går i vejen, men bliver svær at arbejde med, hvis ingen peger på den og siger: "Dér er den. Lad os kigge på den og se, hvordan vi kan få den til at fylde mindre". I bogen viser Lotte Svalgaard gennem eksempler og øvelser, hvordan elefanten bør behandles, til gavn for både arbejdsglæde, kreativitet og produktivitet.

RELIGION

**The Essential N.F.S.
Grundtvig**

Anders Holm
Forlaget FILO, 2019, 110 sider, 230 kr.

This book is a long-awaited introduction to one of the most influential thinkers from 19th century Denmark, Nicolai Frederik Severin Grundtvig (1783-1872). In ten chapters the reader is introduced to the many aspects of Grundtvig's life and work: as a romantic, mythologist, pastor, historian, educator, hymnwriter, politician, and Dane. Grundtvig is situated in a broader historical context, supported by many examples from his writings. This informative and handy book is written by Anders Holm, one of the foremost experts on Grundtvig, and associate professor in the Faculty of Theology, Copenhagen University.

Næsten **hver tredje** er løstansat

Næsten hver tredje dansker på arbejdsmarkedet er løstansat, viser nyt studie. Det er oftere kvinder end mænd, der har de usikre job. Og det er særligt udbredt blandt akademikere.

Antallet af løstansatte er i Danmark steget siden 2008. 29 procent af de beskæftigede arbejder nu i småjob på højst 15 timer om ugen, tidsbegrænsede kontraktansættelser, vikararbejde eller er selvstændige uden ansatte. Det er en anelse flere end i Sverige, Norge og Finland, viser et nyt studie, der er finansieret af Nordisk Ministerråd.

Stigningen skyldes overordnet set, at flere studerende er begyndt at tage studiejob, siger en af forskerne bag artiklen, lektor Trine Pernille Larsen fra KU's Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, FAOS.

“SU'en blev strammet i 2008, og boligpriserne er steget i de store byer. Som studerende kan det være svært at klare sig uden et studiejob, og det kan være med til at forklare stigningen”, forklarer hun.

Når man tager et nærmere kig på de enkelte brancher, viser der sig imidlertid også en anden tendens. Stadig flere akademikere i alle aldre arbejder som selvstændige uden ansatte eller har et job på under 15 timer om ugen.

“Antallet af akademikere, der er selvstændige uden ansatte, er steget fra 13 procent i 2008 til 17 procent i 2015, og småjob er blevet mere udbredt inden for den kreative industri, hvilket er en af de brancher, som beskæftiger mange akademikere”, siger Trine Pernille Larsen.

“Det kan der være flere forklaringer på. For det første ramte krisen Danmark hårdere end vores nor-

“Usikkerheden og utrygheden findes ikke kun blandt de løstansatte. Den rammer også de fastansatte”.

Peter Olsén, professor emeritus

diske naboer. For det andet har en række politiske reformer gradvist stillet større krav til, at adgangen til sociale ydelser er bundet op på den enkeltes tilknytning til arbejdsmarkedet”, siger hun.

For eksempel er dagpengeperioden blevet halveret og optjeningskravet fordoblet, SU'en er blevet strammet, og der er kommet flere krav til dem, der modtager sygedagpenge og kontanthjælp. Samtidig kræver det som udgangspunkt et overenskomstdækket job at modtage en række velfærdsgoder som pension, fuld løn under barsel, betalt efteruddannelse og privat sundhedsforsikring.

Problemet med løse ansættelser er, at det skaber en større følelse af usikkerhed hos lønmodtagerne, pointerer Trine Pernille Larsen.

“Særligt vikarer og dem på midlertidige kontrakter føler sig mere udsatte i forhold til både deres indkomst og deres ansættelse. Selvstændige og freelancere ser til gengæld ud til at føle sig mindre udsatte, må-

ske fordi de i højere grad har valgt det frivilligt. De største problemer ligger altså hos dem, der egentlig gerne vil have fast arbejde, men ikke kan få det”, siger hun.

Prekariseringen er mere udbredt, end vi tror

Men tallene i undersøgelsen viser ikke problemets fulde omfang og udvikling, mener professor emeritus ved Roskilde Universitet Peter Olsén. Han er en af forfatterne til bogen “Prekarisering - og akademisk arbejde”, der er støttet økonomisk af Dansk Magisterforening.

“Omfanget og dynamikken i den prekarisering, der gør akademikeres - og andres - arbejdsbetingelser, ansættelsesforhold, indtægt og udviklingsmuligheder mere usikre, kan ikke fanges fuldt ud med de gængse statistikker. Tallene ser helt bort fra belastninger, der skyldes arbejdsmiljøet, de tæller ikke arbejdsløse med, og der er skjulte tal i forbindelse med den såkaldte “gig economy” med platformsarbejde”, siger Peter Olsén.

Derfor kan man ikke nøjes med at se på løstansatte for at forstå, hvordan akademikeres arbejde bliver stadig mere udsat, forklarer han.

“Usikkerheden og utrygheden rammer også de fastansatte, der på det danske arbejdsmarked relativt let kan fyres, og hvor sikringssystemerne svækkes, fx gennem reformer af dagpenge og tilbagetrækning. Det kan få ansatte til at acceptere ringere arbejdsforhold og i øvrigt afholde sig fra kritik af arbejde og ledelse”, siger Peter Olsén. ■

Arbejdet er fantastisk, men man kan godt blive lidt træt efter 20 år med løse ansættelser

For arkæologer er det ikke ualmindeligt at arbejde i korte ansættelser på samme arbejdsplads år ud og år ind.

Arkæolog Vibeke Knöchel Christensen elsker arbejdet som arkæolog, men samtidig har hun haft korte ansættelser det meste af sit arbejdsliv. Det giver en følelse af ængstelse for fremtiden, forklarer hun.

Da arkæologerne begyndte udgravningen i Benløse for Sydvestsjællands Museum, lå sneen i 40 centimeters højde, selv om det var forår. De gravede sig ind i sommerens hedeølger, der kaldte på konstante pauser med is og chips, og da de endelig var nået ned til deres fund - måtte de grave om kap med efterårets storme og regnbyger.

Det er den slags oplevelser, arkæolog Vibeke Knöchel Christensen samler på. Men det er også den slags oplevelser, der gør, at hun og hendes kolleger er blandt de mest udsatte akademikere på arbejdsmarkedet, mener hun.

“Der er ikke noget bedre end at stå med noget i hænderne, der er 500 eller 1.000 år gammelt. Det er den bedste følelse i verden for sådan nogle små, dedikerede nørdere, som vi arkæologer jo tit er. Det er måske også derfor, det er nemt at presse os på arbejdsforholdene. Vi er bare glade for at få lov til at arbejde”, siger Vibeke Knöchel Christensen, der har en magisterkonferens i forhistorisk arkæologi og har været løstansat i størstedelen af sin karriere.

Løse ansættelser er udbredt blandt akademikere. Ifølge bogen “Prekarisering - og akademisk arbejde” arbejder næsten hver fjerde i midlertidige stillinger, selv om langt de fleste foretrækker en fastansættelse. Arkæologerne er blandt dem, der er hårdest ramt af de korte, usikre ansættelser.

“I vores branche er vi vant til projektansættelser på helt ned til en måned ad gangen. Og det er meget udbredt, at det samme museum ansætter dig i en lang række af tidsbegrænsede stillinger. Hver gang kontrakten udløber, indgår man en ny. Det er desværre helt lovligt”, siger Vibeke Knöchel Christensen

De usikre ansættelser startede for hende med studiejobbet, der blev forlænget hvert år og er fortsat op gennem karrieren i forskellige former.

“Jeg har haft en kontrakt, der blev fornyet hvert eneste år i næsten 10 år. Det er slet ikke unormalt i bran-

chen. Jeg kender til en, der har arbejdet i 20 år og hele tiden været på etårige kontrakter”, siger hun.

“Jeg har også prøvet at få en projektansættelse, der blev til en fastansættelse, som så blev opsagt igen kort efter, da projektet blev skrinlagt - og så blev jeg i opsigelsesperioden tilbudt en korttidskontrakt, som blev forlænget, og nu er jeg så fastansat igen”, siger Vibeke Knöchel Christensen, der i dag arbejder som museumsinspektør på Museum Lolland-Falster.

Det usikre liv

Problemet med midlertidige ansættelser er, at selv når du har et job, så frygter du stadig for fremtiden. Det sætter sig i dig som en konstant nagende følelse af stress, fordi du altid skal være på jagt efter den næste kontrakt, forklarer Vibeke Knöchel Christensen.

“Forestil dig at have et 37-timers job, hvor du udfører fysisk hårdt arbejde både sommer og vinter, og så stadig skulle søge job undervejs, for hvis man ikke gør det, er der måske ikke noget bagefter. Det er virkeligheden for rigtig mange af mine kolleger. De får ikke roen til at samle sig. Samle sig om arbejdet, om kollegerne, om deres liv i det hele taget”, siger hun.

Problemet med løse ansættelser handler ikke så meget om hverdagen på arbejdspladsen, mener hun. Jo, selvfølgelig har løstansatte dårligere mulighed for efteruddannelse, og det kan være svært at skifte kollegerne ud igen og igen. Men de store konsekvenser handler om privatlivet, mener hun.

“Problemet er ikke, hvad de usikre ansættelser betyder for de otte timer, du er på arbejde, men hvad det betyder for de 16 timer, du ikke er”, siger Vibeke Knöchel Christensen.

“Som samfundsborgere er løstansatte markant dårligere stillet end deres fastansatte kolleger. Jeg kender rigtig mange kolleger, der ikke kan gå ned i banken og låne til et hus. Bankerne er meget, meget forsigtige i dag. Hvis de sidste tre lønsedler er lønsedler fra tre forskellige steder, løfter de øjenbrynene”, siger hun.

Selv føler Vibeke Knöchel Christensen sig heldigt stillet, fordi hun

igennem mange år har ejet en gård tæt på Køge og ikke har behov for at låne penge. Men da hun for nogle år tilbage skulle lægge sit lån om, var hun meget opmærksom på at få det gjort i en periode, hvor hun var fastansat. Ellers ville det næppe være gået igennem i banken, tror hun.

Og så er der rodløsheden. Som arkæolog er det ikke unormalt, at det ene graverjob er i Haderslev og det næste i Nordjylland. Derfor er der en stor gruppe mennesker, der rejser landet rundt - ansættelse efter ansættelse.

“Med andre ord kan du ikke skabe dig en base. Det bliver svært at stifte familie - alene på grund af måden, du er ansat på”, siger Vibeke Knöchel Christensen.

Arbejdsmiljøet tager fokus fra problemet

Vibeke Knöchel Christensen har været tillidsrepræsentant i nogle år, og hun har jævnlige taget problematikkerne op over for ledelsen. Blandt andet er det lykkedes for hende og kollegerne at indføre et mindre tillæg i lønnen til de løstansatte. Ikke noget stort, men en påmindelse om, at de bør kompenseres for at være løstansatte, forklarer hun.

“Til trods for at alle ved det her, så tænker lederne ikke nødvendigvis over, hvor usikker en tilværelse de løstansatte egentlig har. Det her er en reminder til dem om, at det har omkostninger at være løstansat - og et lille økonomisk incitament til at ansætte dem fast i stedet”, siger Vibeke Knöchel Christensen.

Men det er langt fra nok med løntillæg og bedre forhold på arbejdspladserne, påpeger hun. De løse ansættelser er et strukturelt problem, der kræver grundlæggende arbejdsmarkedspolitiske løsninger.

“Det er for nemt at blive ved med at tale om bedre arbejdsmiljø. Hvad med den grundlæggende snak om, hvorvidt vi overhovedet bør have de her løse ansættelser? Den bliver glemt. Jeg har råbt vagt i gevær de sidste to-tre år - også i DM - men det er desværre noget af det, der stadig ikke bliver gjort nok ved”. ■

Usikkert arbejde skaber destruktiv tavshedskultur

Prekariseringen fører til øget selvrensning blandt offentligt ansatte, viser nyt studie. Det er et stort demokratisk problem, der kalder på bedre beskyttelse af ansattes ytringsfrihed, mener lektor Rasmus Willig.

Fire forskere har undersøgt, hvordan akademiskeres arbejdsliv bliver stadig mere usikkert, ustabil og uforudsigeligt – det, der også er kendt som prekarisering. Resultatet er færre rettigheder, dårligere arbejdsforhold og tilbagevendende arbejdsløshed, skrev de i bogen “Prekarisering – og akademisk arbejde”.

Men prekariseringen rammer ikke bare dem, der lever under den. Den usikre tilværelse skader også selve demokratiet, siger sociolog Rasmus Willig nu.

“Når man oplever sig selv være i en mere usikker position på arbejdsmarkedet, er man mere tilbøjelig til at tilbageholde kritik, fordi det er mere risikabelt at udtrykke sig kritisk”, siger Rasmus Willig, der er lektor ved Roskilde Universitet.

Det siger han på baggrund af sit seneste studie, der er beskrevet i bogen “Flexisme”, som han har skrevet med kollegaen Anders Ejrnæs. Bogen tager udgangspunkt i et casestudie af ældreplejen, men de samme mekanismer kan findes i hele den offentlige sektor, siger han.

“Jeg har arbejdet med kritik og ytringsfrihed i 15 år, og det her er det mest væsentlige studie, jeg har været med til at gennemføre. Alt det, vi før har påpeget teoretisk, er nu påpeget i et empirisk studie. Og sammenhængen mellem usikre arbejds-

forhold og selvrensning er mere tydelig, end vi havde antaget”, siger Rasmus Willig.

De to sociologer kalder sammenhængen for flexisme. Begrebet dækker over den udvikling, de ser på arbejdsmarkedet i dag. Stigende krav til fleksibilitet og konstant forandring medfører krav til lønmodtagerne om at være robuste og fleksible. Og når kravet om fleksibilitet bliver ledsaget af et usikkert arbejdsmarked, medfører det selvrensning blandt de ansatte – måske særligt i det offentlige, argumenterer de.

De mange besparelser, omorganiseringer og fyringsrunder, der har kendetegnet offentlige arbejdspladser de seneste år, forstærker effekten, forklarer Rasmus Willig.

“Når der jævnlige bliver skåret ned, og folk bliver flyttet rundt eller fyret, så får man som ansat en fornemmelse af, at det er arbejdspladserens brokkehoveder, der står først for skud. I sådan en situation passer man meget på, hvad man udtaler sig om”.

Selvrensning er et demokratisk problem

Konsekvenserne af selvrensningen er særligt store i den offentlige sektor, fordi det rammer selve grundlaget for vores demokrati, mener Rasmus Willig.

“Det fører til, at vigtige oplysninger om vores samfund bliver holdt hemmelige for offentligheden. Vig-

tige forhold, der burde blive diskuteret indadtil med en ledelse eller udadtil med offentligheden, bliver undertrykt. Og hvis vi ikke kan have en åben debat om det, der sker i vores offentlige institutioner, så har vi ikke det fornødne grundlag til at træffe beslutninger”, siger han.

Konsekvenserne er klare. Det er den undertrykte kritik, der tillod udenlandske svindlere at læse den danske stat for over 12 milliarder kroner i udbytteskat. For selv om ledelsen blev advaret af medarbejdere, så gik ingen ud med oplysningerne i offentligheden, da der ikke blev handlet på advarslerne. Selvrensningen er også en af årsagerne til, at vi igen og igen hører om dårlig ledelse i daginstitutionerne. De ansattes mulighed for at sige fra bliver systematisk undertrykt, siger Rasmus Willig.

“Når problemer i en organisation får lov til at fortsætte i det skjulte, så kan de eskalere. Det har blandt andet givet anledning til de mange nedbrud, vi har set i det offentlige – og som fortsætter med at ske”, siger han.

Hvad skal der til for at styrke ytringsfriheden for dem, der oplever en usikker tilværelse på arbejdsmarkedet?

“Der skal være en ansættelsesretlig sikkerhed for dem, der ytrer sig. Der skal være større kompensation for dem, der bliver uretmæssigt fyret, fordi de har udtalt sig kritisk. Samtidig skal de arbejdsgivere, der bryder sig mod ytringsfriheden,

sanktioneres. På den måde er der både beskyttelse og straf”, siger Rasmus Willig.

Handler det ikke mere om en kultur på arbejdspladserne end om formel lovgivning?

“Tiden har vist, at det ikke er nok at tale om det. Der kommer ikke nogen kulturændring, hvis ikke vi lovgiver. Ytringsfriheden er et grundlæggende princip for vores retsstat. Punktum. Det skal beskyttes. Punktum”.

Vil en ny regering rette op på problemet?

Med Danmarks nye regering kan der være håb forude. Ifølge det forståelsespapir, der er skrevet sammen med Enhedslisten, SF og Radikale Venstre, vil Socialdemokratiet “arbejde for at fremme ytrings-

friheden for offentligt ansatte, så ytringsfriheden kan bruges inden for gældende begrænsninger uden frygt for direkte eller indirekte negative reaktioner fra ledelsen”.

Det er en formulering, der glæder Rasmus Willig. Men han tillader sig fortsat en sund portion skepsis.

“Der har igennem mange år været et veldokumenteret problem med ytringsfriheden blandt offentligt ansatte. Det er godt, at regeringen og dens støttepartier nu også har indset det”, siger han.

Og tror du, at de rent faktisk vil gennemføre noget, der gør en reel forskel?

“Det har længe undret mig, at der ikke er gjort noget før, fordi problemet er så klokkeklart. Så jeg er kun glad for regeringens forståelsespapir, men jeg vil se forandringerne, før jeg tror på det”, siger Rasmus Willig. ■

Sociolog Rasmus Willig har forsket i kritik i 15 år. Nu har han fundet en klar sammenhæng mellem usikkerhed i arbejdet og en øget tavshedskultur.

DANMARKS MEDIE- OG JOURNALISTHØJSKOLE

EFTER- OG VIDERUDDANNELSE

[DMJX.DK/BLIVOPDATERET](https://dmjx.dk/blivopdateret)

GIV DIG SELV FLERE KARRIEREMULIGHEDER

Byg ny viden oven på det, du allerede kan med en opdatering hos Danmarks Medie- og Journalisthøjskole. Du får nye kompetencer, så du kan løse andre opgaver i afdelingen eller blive bedre rustet til din nye stilling.

Du får både teoretisk undervisning og arbejder praktisk med emnet. Vi tror nemlig på, at når du anvender og træner nye værktøjer, lærer du bedst.

Vælg fx mellem disse 8 opdateringer

FOTOGRAFERENDE JOURNALISTER OG KOMMUNIKATØRER

Fotokursus for dig der er journalist eller kommunikatør, og som selv ønsker at fotografere dine historier.

Start 7. november – København

SVÆRT AT SKRIVE LET

Lær at skrive bedre – blandt andet gennem øvelser, der skærper pennen, sænker lixtallet og sparer på blækket.

Start 27. november – Aarhus

NYHEDSBREVE – FÅ FLERE LOYALE LÆSERE

Du kommer i dybden med de elementer i produktionen af nyhedsbreve, der sikrer både opmærksomhed og loyalitet hos modtageren.

Start 11. november – København

VIDEO DER VIRKER PÅ SOCIALE MEDIER

Du lærer at designe og producere korte videoer, som ikke drukner i indholdsstrømmen på sociale medier.

Start 27. november – København

SKRIV KORT, KLART OG KORREKT

Bliv i stand til at skrive bedre tekster på kortere tid. På dette 1-dagskursus får du tricks fra journalisternes værktøjskasse.

Start 11. november – Aarhus

LAV VISUELT INDHOLD TIL SOCIALE MEDIER

Sådan producerer du kreativt, visuelt og populært content til sociale medier.

Start 5. december – København

TIL KAMP MOD TROLDEANGREB

Du lærer at genkende troldeangreb og får effektive teknikker til at afbøde angreb.

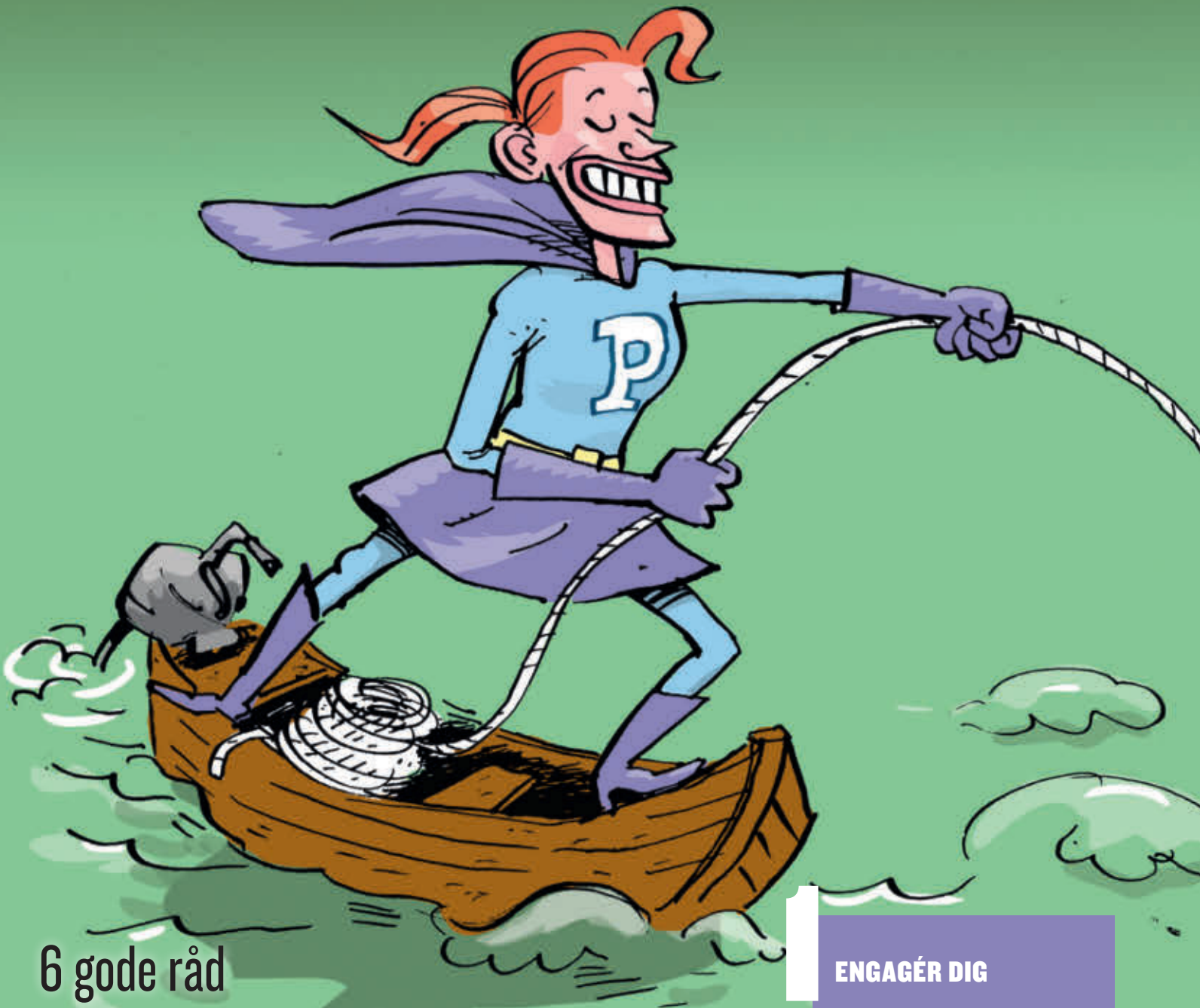
Start 26. november – København

PODCAST A TIL Z – SÅDAN KOMMER DU I GANG

Lær at lave din egen podcast og få viden om alt fra konceptudvikling over optagelse og redigering til publicering.

Start 12. december – København

Se hele efterårets kursusudbud på dmjx.dk/blivopdateret

6 gode råd

Sådan går du fra midlertidig til fast kontrakt

Er du ansat på en midlertidig kontrakt, og drømmer du om at få et job uden en udløbsdato? Så får du her seks gode råd til, hvordan du kommer tættere på en fastansættelse.

ENGAGÉR DIG

Som tidsbegrænset ansat bliver du ofte sat til at hjælpe med at løse opgaver i driften lige dér, hvor det ressourcemæssigt brænder på. Her er din opgave at forsøge at gøre dig positivt bemærket ved at være hurtig, effektiv og en god kollega. Du skal – selvom det måske kan virke som et banalt råd – engagere dig. Derudover er det en rigtig god ide, hvis du forsøger at blive involveret i et projekt, som vil strække sig over en længere periode – og hvor du kan arbejde på at blive en så central medarbejder, at du pludselig ikke kan undværes. Hvis du sørger for at få ansvar for et område, der skal udvikles, har du større mulighed – hvis du gør dit arbejde grundigt og godt – for at gøre dig uundværlig. Og at være uundværlig er en af de mest direkte veje til en fastansættelse.

OHØJ! ER DER
MONSTRO EN
PROAKTIV M.M.
TILSTEDE?!!

2

SATS PÅ UDVIKLINGSOPGAVER

Forsøg at få ansvaret for opgaver, der kan udvikle din arbejdsplads. Det kan være at være med til at formulere en ny kommunikationsstrategi, nye analysemetoder, en forbedret metode til måling af medarbejdertrivsel eller generel udvikling af nye ydelser og koncepter til borgere og/eller kunderne i din virksomhed. En anden ting, du kan gøre – og som følger samme logik – er at sørge for at blive ansvarlig for opgaver, der er så store, at de strækker sig over en længere periode og eksempelvis involverer en rolle som gruppeleder og ansvar for et budget. Fordelen ved denne type af opgaver, hvad enten det er udviklingsopgaver eller projektlederopgaver, er nemlig, at der er mulighed for, at opgaverne kan blive en del af den daglige drift. Og dermed er det også – hvis du allerede igennem en kortere eller længere periode har haft ansvaret for området – din mulighed for at få den fastansættelse, du drømmer om.

3

HAV EN POSITIV TILGANG TIL PROBLEMER

Chefer elsker konstruktive medarbejdere! Derfor vil det uden tvivl være en fordel for dig, hvis du bevidst sørger for at have en positiv tilgang til problemer på din arbejdsplads. Som akademiker er du opdraget til at tænke kritisk, ligesom du sandsynligvis ofte har fået at vide, at det der med at være kritisk er en egenskab, der er vigtig at fremhæve, når du fx er til jobsamtale. Det betyder dog desværre også, at en del akademikere glemmer, at det at være kritisk ikke udelukker en positiv tilgang til problemløsning. Selvom det er svært at generalisere, så kan du godt være ret sikker på, at de fleste chefer elsker, når medarbejdere præsenterer løsninger og ikke kun problemer. Kort sagt: Hvis du gerne vil gøre dig positivt bemærket, så vær positiv og løsningsorienteret, når der opstår problemer i din afdeling. Jo flere løsninger du er med til at bringe for dagen, jo mere uundværlig bliver du også i din afdeling – og dermed er du endnu et skridt tættere på et job uden en udløbsdato.

4

VÆR PROAKTIV

En anden evne, som vil bringe dig tættere på dit mål om en fastansættelse, er din evne til at være proaktiv. At være proaktiv er noget, der kan trænes og læres. Det handler om, at du skal træne dit syn til at få øje på de chancer, der opstår på arbejdspladsen. Med andre ord skal du ikke sidde og vente på, at du bliver tilbudt spændende opgaver eller ansvar, der kan vise, hvad du er værd, og hvad du kan. Du er nødt til selv at byde ind, vise initiativ og være vedholdende, hvis du vil højne dine chancer for at få skiftet din midlertidige kontrakt ud med et fast job. Arbejd for, at du får opgaver, der kan vise, at du hører til på arbejdspladsen.

TAK PROBLEMKNUSER-WOMAN.
VAR DET NOGET MED
EN FASTANSÆTTELSE?

6 gode råd
Sådan går du
fra midlertidig til
fast kontrakt

6

FAT MOD

Sidst, men ikke mindst, skal du huske, at du ikke er alene og kan trække på andre, fx dine kolleger, dit netværk og DM's tilbud. Det kan være hårdt at gå fra kontrakt til kontrakt uden at vide, om du er købt eller solgt om tre måneder. Husk, at det er arbejdsgivers ansvar. Du har ikke valgt at være midlertidigt ansat. Indimellem kan det måske føles, som om alle dem, du sammenligner dig med, står solidt plantet med fødderne på arbejdsmarkedet i modsætning til dig selv, der blæser som et siv i vinden. Har du det sådan, kan det være rart at blive mindet om, at det er de færreste, der hopper fra universitetet lige ind i deres drømmejob. Undersøgelser viser, at der for langt de fleste går tre, fire eller fem år, før de er et sted, hvor de gerne vil være (hvis de er heldige). Mind dig selv om, at du sandsynligvis skal igennem en række forskellige kontrakter og arbejdspladser, før du får foden indenfor som fastansat. Og husk, at du allerede er langt. Det er en gammel sandhed, at det er nemmere at få et job, når man er i job, men det bliver den ikke mindre rigtig af.

5

FIND EN NICHE

Dine chancer for at få en fastansættelse vokser, i takt med at du får vist din chef, at du er uundværlig på arbejdspladsen. Og en af de måder, hvorpå du kan opnå en stærk position – og dermed også komme et skridt nærmere det faste job og den sikkerhed, som du går og higer efter – er ved at gøre dig selv til ekspert i noget, som du ved, at din arbejdsplads har brug for viden omkring. Analysér dig frem til, hvilken viden og hvilke værktøjer der vil kunne understøtte din arbejdsplads' kerneopgaver, og se, om du kan oparbejde en viden, der vil gøre dig til ekspert på området. Har din arbejdsplads brug for særlig viden om en bestemt type af brugerundersøgelser? Mangler arbejdspladsen en digital arkiveringsstrategi, der ville gøre arbejdspladsen lettere for alle? Hvis det lykkes dig at blive ekspert i en niche, vil det være svært for din chef at skille sig af med dig – ganske enkelt fordi du dermed har noget at tilbyde, som ingen andre på arbejdspladsen har.

Kilde: Finn Dahlsund, konsulent, Dansk Magisterforening, og bogen "Prekarisering – og akademisk arbejde" af Janne Gleerup.

Algoritme hjælper studerende med at finde venner

Mindre frafald og flere venner – din trivsel på universitetet afhænger ofte af, om du har en studiegruppe at læse med. Virksomheden UniHelpr har udviklet en algoritme, som gør det lettere at matche studerende i grupper, når de starter på en uddannelse.

ALLEREDE INDEN Jacob Nielsen startede med at læse på Aarhus Universitet i 2015, fik han et vigtigt råd:

“Få dig en studiegruppe så hurtigt som muligt”, havde de ældre studerende sagt, og det tog han til sig:

“Jeg dannede en gruppe med dem, som jeg tilfældigvis sad ved bord med den første dag. Nu kan jeg sige, at jeg nok ikke havde gennemført studiet, hvis ikke det var for dem”.

I dag er Jacob Nielsen medstifter af og direktør for it-virksomheden UniHelpr, som sørger for, at alle nye studerende har mulighed for at få en studiegruppe fra første dag på deres uddannelse.

Ideen til virksomheden opstod, efter at han selv oplevede, hvordan de studerende, som ikke havde en studiegruppe, i højere grad faldt fra på uddannelsen:

“Efter det første år var mere end hver femte faldet fra. Jeg kunne se, at alle, der ikke trivedes, ikke var med til det sociale og også halvede bagefter ift. det faglige, havde én ting til fælles: De havde ingen studiegruppe,” siger han og forklarer, hvorfor det netop er vigtigt at etablere grupperne ved studiestart.

“Jeg kunne se, at alle, der ikke trivedes og ikke var med til det sociale, havde én ting tilfælles: De havde ingen studiegruppe”.

Jacob Nielsen, direktør i UniHelpr

“Det kan godt være meget overvældende at starte på et nyt studie omgivet af nye mennesker og måske endda i en helt ny by. Studiegruppen kan gøre det lettere for dig at overskue det faglige, danne et netværk og få nogle venner.

Det perfekte miks

Dette semester har UniHelpr hjulpet 1.900 studerende fordelt på 19 uddannelser på Aarhus Universitet med at komme i den perfekte studiegruppe.

Systemet fungerer således, at de studerende udfylder et spørgeskema digitalt, som UniHelprs

algoritme så bruger til at finde frem til en studiegruppe baseret på de studerendes ambitionsniveau og kompetencetype.

“Vi sigter efter at danne grupperne så forskelligt som overhovedet muligt ud fra de deres kompetenceprofiler, så alle kan bidrage til gruppen på hver deres måde. Der er også både introverte og ekstroverte typer i alle grupper”, siger Jacob Nielsen.

I spørgeskemaet skal de studerende for eksempel svare på, hvordan de vægter det faglige og det sociale, hvilke forventninger de har til arbejdsindsatsen, og hvor mange timer de er villige til at bruge på arbejdet i studiegruppen.

Grupper til både kemi og japanstudier

UniHelpr begyndte som et pilotprojekt sidste år og er i dag bredt ud til alle Aarhus Universitets fire fakulteter.

Indtil nu er systemet kun blevet brugt på Aarhus Universitet, men Jacob Nielsen og hans tre medstiftere er sikre på, at landets andre uddannelsesinstitutioner vil gøre brug af deres hjælp.

“De andre institutioner har gerne villet se det virke først, så nu er vi startet på Aarhus Univer-

sitet. Først havde vi kun en aftale med få uddannelser, men vi er nu endt med 19 forskellige fag, fordi underviserne har anbefalet os til hinanden. Vi tror på, at algoritmen kan danne et godt grundlag, når man starter på et studie”.

UniHelpr har blandt andet dannet grupper på bioteknologi, kemi, ruslandsstudier og kinastudier i år.

Det er uddannelsernes studievejleder eller fagansvarlige, som tilmelder holdene til UniHelpr. Virksomheden får derefter 100 kroner fra Aarhus Universitet for hver studerende, de har matchet i en gruppe.

Men det handler ikke om penge, siger Jacob Nielsen.

“Vi startede ikke virksomheden for at tjene penge, men derimod for at optimere chancen for, at de studerende har det fantastisk på studiet”.

“Hvis du ønsker hjælp fra UniHelpr på dit studie, skal du derfor kontakte din studievejleder”, siger Jacob Nielsen.

“Vi håber på at kunne hjælpe mange flere i 2020, så skriv endelig til os, hvis det er noget, I går og mangler på dit studie”. ■

LIGESTILLINGSMINISTER OM BARSEL:

Fædre skal have flere rettigheder

Ligestillingsminister Mogens Jensen (S) måtte trække sit ønske tilbage om, at Danmark får dispensation fra EU-direktivet om at øremærke to måneders barsel til fædre. Men ønsket var ikke et udtryk for at sikre mindre ligelig fordeling af barslen, fortæller ministeren. Tværtimod arbejder regeringen på en model, der skal sikre fædre mulighed for endnu flere ugers barsel.

Næppe havde Mogens Jensen (S) sat sig i stolen som ny ligestillingsminister, før han kom med den overraskende udmelding, at regeringen vil søge dispensation fra EU-direktivet om at øremærke barsel til fædre. Kort efter meddelte ministeren så, at der var tale om en misforståelse.

Nu fastslår ministeren, at EU-direktivet bliver indført i Danmark. Men regeringen har desuden præsenteret en model for arbejdsmarkedets parter, der går på generelt at dele de 32 ugers dagpengebetalt forældreorlov lige med i udgangspunktet 16 uger til hver forælder, hvoraf otte af de 16 uger til hver forælder frit skal kunne overføres, hvis der er

enighed om det. Det giver altså en slags 24-8-barselsmodel.

“En af ideerne på bordet er at sikre yderligere rettigheder til fædre under forældreorloven. Den går på at øremærke otte uger af forældreorloven til faren og otte uger til moren, hvorefter de resterende uger kan fordeles, som forældrene ønsker det”, siger Mogens Jensen.

På mødet med arbejdsmarkedets parter og forskellige organisationer i september herskede der ifølge ministeren ikke tvivl om, at der er et stort ønske om at sikre mere ligelig fordeling af orloven, end det sker i dag.

Nu ligger det videre sagsforløb hos Beskæftigelsesministeriet, og der er nedsat et implementeringsudvalg, hvor bl.a. arbejdsmarkedets parter sidder med omkring bordet. Mogens Jensen fastslår dog, at regeringen først rykker på spørgsmålet om at gennemføre EU-direktivet og ideen om yderligere ligedeling af barsel til fædre og mødre under forældreorloven, når de kommende OK-forhandlinger er overstået.

“Vi skal implementere EU-direktivet om to måneders øremærket orlov til fædre i lovgivningen. Dette tema kan blive en del af de kommende OK-

forhandlinger, så derfor kommer vi først til at rykke på spørgsmålet, når OK-forhandlingerne ligger klar”, siger Mogens Jensen.

Ambitionen er at sikre flere rettigheder, end direktivet giver

Når Mogens Jensen først meldte ud, at regeringen ønskede dispensation fra EU-direktivet, for derefter at melde ud, at der var tale om en “misforståelse”, så handler det ifølge ham om, at han havde fokus på at fortælle om Socialdemokratiets eget forslag, hvor forældreorloven deles ligeligt med 16 uger til hver forælder, men hvor en del af ugerne samtidig frit kan overføres til den anden, hvis der er enighed om det.

“Jeg ønskede dispensation fra EU-direktivet, fordi det var min opfattelse, at det ønske ikke kunne lade sig gøre inden for rammerne af EU-direktivet. Men man kan ikke få dispensation fra direktivet, fandt jeg efterfølgende ud af”.

Nu fastslår ministeren, at der bliver øremærket to måneders barsel til fædre - også i Danmark. Udfordringen for regeringen er derfor nu, hvordan man med den resterende del - af de i alt 32 ugers forældreorlov - kan sikre, at der foregår en deling, så begge forældre i udgangspunktet får ret til otte ugers orlov, som kan flyttes, hvis forældrene er enige om det.

Men hvorfor ønskede du ikke at gennemføre direktivet, for det skal jo netop sørge for at give en lovfæstet, mere ligelig ret til fordeling af orloven?

“Grunden til, at et bredt flertal i Folketinget ikke stemte for EU-direktivet - herunder Socialdemokratiet - handler om, at vi ønsker selvbestemmelse af vores arbejdsmarked, hvor arbejdsmarkedets parter selv kommer frem til gældende barselsregler,

“Dette tema kan blive en del af de kommende OK-forhandlinger”.

Mogens Jensen, ligestillingsminister (S)

og at det ikke skal ske per EU-lov. I det øjeblik man øremærker orlov til faren, og han ikke bruger den ret, så bortfalden de otte uger, og det risikerer samlet set at give mindre forældretid til barnet. Den diskussion er overstået, for nu indfører vi direktivet. Men vi har altså en ambition om at gå videre for at sikre flere rettigheder”, siger Mogens Jensen.

Mange kvinder vil ikke afgive barslen
Så hvornår forventer du, at EU-direktivet om den øremærkede orlov til fædre træder i kraft i Danmark?

“Jeg har ikke en tidsplan for implementeringsarbejdet, men der kommer til at gå tid. Det skyldes ikke politisk forsinkelse, men handler

om, at det helt enkelt tager tid at implementere EU-lovgivning”.

Men i modsætning til andre nordiske lande har Danmark jo generelt været meget tilbageholdende med at tage instrumenter i brug, som vi ved fremmer ligestillingen - herunder på barselsområdet. Så hvilke instrumenter kan du forestille dig at tage i brug for at opnå mere ligestilling?

“Jeg er åben over for at bruge hele værktøjskassen, og det gælder også lovgivningen. Men mange af udfordringerne inden for ligestilling løses ikke med et quickfix via et lovindgreb. Det er et langt træk og handler om kulturændring. Når mænd ikke tager mere barsel, handler det også om, at mange kvinder ikke bare

vil afgive barsel. I de andre nordiske lande har man ikke haft en diskussion om, at en mere ligelig fordeling af barslen sker ved at tage barslen fra kvinderne, fordi man i de andre lande har udvidet hele barselsperioden. Og når man udvider barselsordningen, giver det en anden mulighed for at fordele barslen, så det er en væsentlig grund til, at man er nået videre i de andre nordiske lande. Men som minister for nordisk samarbejde er jeg naturligvis også meget interesseret i at kigge på de andre landes erfaringer med barslen, så vi kan lære af dem og bruge dem i en dansk sammenhæng”. ■

Regeringen har præsenteret en barselsmodel for arbejdsmarkedets parter, der skal sikre både mødre og fædre ret til 16 ugers dagpengebetalt forældreorlov, fortæller ligestillingsminister Mogens Jensen (S).

Dansk
Magisterforening

Arrangementer, inspiration og kurser i DM

Som medlem af DM har du adgang til inspiration, ny viden og efteruddannelse. Her kan du se et udvalg af arrangementer i den kommende tid. Den fulde liste finder du altid på dm.dk/kalender

Kurser

DM tilbyder kurser, der kan være med til at styrke dine kompetencer og faglige profil.

Regnskab og økonomistyring for ikke-økonomer

7.-8. november 2019 – København

Informationsmøde om kompetencegivende videreuddannelse på VIA University College

8. november 2019 – Aarhus

Strategi og forretningsudvikling der virker

11.-12. november 2019 – København

Workshop – Personlig drivkraft i arbejdslivet

13. november 2019 – København

Leder uden kasket

14.-15. november 2019 – København

Decision Making

– Få indflydelse på strategiske beslutninger

18.-19. november 2019 – København

Grafisk facilitering modul 2

25.-26. november 2019 – København

Sprint – modellen som arbejdsmetode

27. november 2019 – København

Fremtidens kommunikationsrådgiver

Hvad skal den dygtige kommunikationsrådgiver kunne? Hvordan ser god kommunikations-rådgivning ud i praksis? Hvad siger den seneste forskning?

Sidste års succes gentages, og DM er trådt ind som partner for konferencen og vi har således 50 gratis pladser til vores medlemmer som arbejder med kommunikation.

Du vil kunne møde erfarne kommunikationsrådgivere, topledere og kommunikationsforskere som alle vil give et indblik i deres arbejde samt give deres bud på kravene til fremtidens kommunikationsrådgiver.

Konferencen vil fokusere på fire centrale temaer:

- Den personlige relation mellem rådgiver og den, man rådgiver
- Kommunikatørens troværdighed – respekt og selvrespekt
- Nye værktøjer og arbejdsmetoder for kommunikatøren
- Den nyeste forskning

Afholdes den 15. november 2019 i København

Tilmeld dig via dm.dk/kalender

Medlemsarrangementer

Hvordan bliver det grå guld hot stof?

24. oktober 2019 – København

11. november 2019 – Aarhus

Dannelse i et digitaliseret samfund

22. oktober 2019 – København

Job Searching in Denmark: An International's Story

23. oktober 2019 – Aarhus

14. november 2019 – København

Fra studie til arbejdsliv

– kom godt fra start i dit første job

9. oktober 2019 – Aarhus

Drømmer du om studier eller praktik i udlandet?

28. oktober 2019 – København

Communicate your research outside academia and improve your impact

5 november 2019 – København

12. november 2019 – Aarhus

Forældresamarbejde i forhold til barnets sprogudvikling

11. november 2019 – København

19. november 2019 – Aarhus

Målrettede arrangementer

DM tilbyder arrangementer rettet specielt mod forskellige medlemssegmenter.

Ledere

Opfølgingsmøde om det personlige ledelsesgrundlag
21. oktober 2019 – Webinar

Morgenmøde for ledere: Stress som hverdagskost?
12. november 2019 – København

Tankefælder – og hvordan vi undgår dem!
20. november 2019 – Webinar

Freelancere og selvstændige

Din trivsel og sikkerhed på jobbet – arbejdsmiljø
15. november 2019 – København

SEO workshop med fokus på søgeordsanalysen
21. november 2019 – København

Skab reklamefilm med din mobil
25. november 2019 - København

Seniorer

Du kan deltage, hvis du er seniormedlem af DM og samtidig er medlem af en af DM's regionale seniorafdelinger.

Kunstsnak som inspiration
24. oktober 2019 – Aalborg
Tilmelding: henrik@henrikanielsen.dk

Rundvisning på gallerier
30. oktober ELLER 6. november – København
Tilmelding: jette-hans@lassen.mail.dk

Generalforsamling og foredrag "På knæ for livet"
4. november 2019 - København
Tilmelding: tomcarlsen@mail.dk

Dialogmøde om DM's 55+ Senior-politik
7. november 2019 – Aalborg
Tilmelding: henrik@henrikanielsen.dk

"Farver Ejnar Hansen" ved Kirsten Rykind-Eriksen
20. november 2019 – Odense
Tilmelding: soeren.schneider0@gmail.com

Enden på tragedie – foredrag om en ny roman
27. november 2019 – Aarhus
Tilmelding: joergen.eie@gmail.com

Pension for begyndere

Hvornår skal du begynde at holde øje med din pension? Er pension nyt for dig, og synes du, det kan være svært at forstå alle begreberne?

Så kom til en lærerig aften og få gode råd. Du kan møde filosof Vincent Hendricks og stille spørgsmål til pensionseksperter.

Aarhus 23. oktober 17-19.30
København 6. november 17-19.30

Mødet er gratis – tilmeld dig på mppension.dk

TRE VIGTIGE ORD TIL JOBSAMTALEN:

“Ja, jeg kan”

Som akademiker er du vant til, at det er en kvalitet at tage forbehold. Det gælder bare ikke, når du skal til samtale og score et job. Da er det nødvendigt at sige: “Ja, jeg kan”, påpeges i ny bog. Cand.mag. Anne Lund har lært at præsentere sine fortrin uden at føle, at det er pral.

Da Anne Lund skulle til samtale om sit nuværende job i firmaet Indeks Retail, hvor hun udvikler it-løsninger til butikskæderne Bog&idé, BOGhandleren og Legekæden, gik hun til det, som om hun var konsulent og skulle sælge en opgave. Det virkede.

“P

ral. Det er altså ikke lige mig”.

Sådan siger Anne Lund om det ubehag, hun tidlige-

re følte ved at gå til jobsamtale. Dengang tænkte hun, at jobbet går til den, der er bedst til at prale. Derfor kunne det føles temmelig anstrengende at skulle tale sin sag.

“Jeg bliver meget nervøs, når jeg skal til samtale”, siger hun.

Anne Lund har nøgternt set ikke nogen faglig grund til nervøsitet. Hun er cand.mag. i religionsvidenskab og har for mere end 15 år siden taget springet til arbejdet som it-udviklingskonsulent. Hun har bevist, at hendes kompetencer sikrer arbejdsgiverne effektiv projektledelse.

Alligevel kunne hun opleve at mangle de rette ord under jobsamtaler.

Samtalen som konsulentopgave

Men sidste år skete der noget i hendes hoved, som gjorde det hele meget lettere. Anne Lund blev headhuntet og skulle til samtale om sit nuværende job i firmaet Indeks Retail, hvor hun udvikler it-løsninger til butikskæderne Bog&idé, BOGhandle- ren og Legekæden.

“Jeg opdagede, at jeg skulle betragte jobsamtalen som en konsu-

lentionopgave, hvor jeg sætter mit professionelle jeg i spil. Hvor jeg giver dem noget viden og erfaring, som de kan bruge til noget. Det føles rigtig godt at gå til opgaven på den måde”, siger hun.

For nu handler samtalen ikke om at prale og sætte tillægsord på sig selv. Det handler om at fortælle, hvilke relevante opgaver hun har løst, hvordan hun gjorde det - og derfra tage en dialog om opgaverne i det nye job.

I virkeligheden gjorde Anne Lund præcis det, som journalist og forfatter Steen Kræmer Rasmussen anbefaler i en ny bog, “Scor jobbet til samtalen - Et job er ikke noget, du får. Det er noget, du tager”.

Anne Lund har læst bogen og konstaterer, at dens metoder virkede for hende. De lyder i kort form således:

- Forbered dig - læs alt, du kan finde, om virksomheden og de personer, du skal møde: på nettet, i pressen, i fagmedier. Du skal kende virksomheden og dens udfordringer.
- Hav fortællinger med, som kobler dine erfaringer og resultater med virksomhedens behov og kravene i jobbet.
- Kend dine svar på de mest udbredte spørgsmål til jobsamtaler (se boks). Øv dig på at sige svarene

højt, og lad dem pege i én retning: Du er den rette til jobbet.

Forberedt på improvisation

Lyder det som almindelig sund fornuft? Ja, indholdet i bogen er sund fornuft, der er sat i system, siger forfatter Steen Kræmer Rasmussen.

“Alt for mange jobsøgere møder usikre eller uforberedte op til jobsamtaler. Hvis du har gjort et stort forarbejde, har du mulighed for at overhale en hel masse mennesker, for 90 procent kommer uforberedte”, siger Steen Kræmer Rasmussen.

Selvfølger er der nogle få særligt attraktive kandidater, der kan score et nyt job alene på et godt cv og en improviseret samtale.

“Men det er en udbredt fejl at tro, at “jeg skal bare være mig selv, så går det nok”. Du får rigtigt nok spørgsmål til samtalen, hvor du skal improvisere. Men jo mere du ved om jobbet og virksomheden, og jo bedre forberedt du er på dine fortællinger og budskaber, desto stærkere er du til at improvisere”, siger Steen Kræmer Rasmussen.

Vind jobbet med de rette ord

At møde sikker op er nemmere sagt end gjort, hvis man som Anne Lund bliver nervøs. Men også hun oplevede, at det var nemmere at slappe af, når hun tog medansvar for, at samtalen fokuserede skarpt på noget professionelt.

“Så handlede samtalen ikke så meget om mig, men mere om sagen. Det trives jeg meget bedre med”, siger hun.

Det afsnit i bogen, som gjorde stærkest indtryk på hende, har fokus på at vinde jobbet med de rigtige ord. At fjerne usikkerheden fra sproget. Det, mener Anne Lund og Steen Kræmer Rasmussen, kan være en udfordring for akademikere. De er rundet af en kultur, hvor det at lyde bombastisk ikke er et adelsmærke. Tvivl, kritisk sans og forbehold er tegn på videnskabelig omtanke og kvalitet. Men det duer ikke til en jobsamtale.

“Til jobsamtalen skal du sende et signal om at være sikker. Husk,

»

DE TYPISKE SPØRGSMÅL

De fleste interviewere har faste spørgsmål med til jobsamtalen. Nogle gange følger de en spørgeguide for at komme godt rundt om alle kandidater.

- Kan du fortælle lidt om dig selv?
- Hvorfor har du søgt denne stilling?
- Hvorfor skal vi ansætte dig?
- Hvad er du mest stolt af i din karriere/din største succes?
- Hvad er den største ros, du har fået?
- Hvad er den største fejl, du har begået?
- Hvordan fungerer du i et team?
- Hvilke forventninger har du til din chef?
- Fortæl om din hidtidige karriere/en konflikt, du har været i/en sag, hvor du var uenig med en kollega eller chef.

at den, der skal ansætte dig, ved, at du koster 35.000 kr. om måneden. De vil have noget for de penge. Hvis du nu selv skulle ansætte én, hvem ville du så ansætte? Den person, som udsender tvivl om at kunne løse opgaven, eller den, som ikke gør?” spørger Steen Kræmer Rasmussen. “Du behøver ikke at sige, at du er den bedste i verden. Sig: “Ja, det kan jeg godt, når jeg lige har brugt lidt tid på at blive lært op””.

Også på dette punkt er forberedelse afgørende. Øv dig på dine svar og fortællinger, og lug ud i de små signaler om tvivl:

“Husk, at den, der skal ansætte dig, ved, at du koster 35.000 kr. om måneden. De vil have noget for de penge”.

Steen Kræmer Rasmussen, journalist og forfatter

“Det tror jeg godt, jeg kan” og “Det ville jeg godt kunne” bliver til: “Det kan jeg”.

“Det mener jeg godt, at jeg kan klare” bliver til: “Det klarer jeg”.

“Jeg er jo ikke specialist i lige dét” bliver til: “Det ligger lige i forlængelse af mine spidskompetencer, og det kommer hurtigt”.

Det skal ikke blive for hyggeligt

Kropssproget skal selvfølgelig følge med. Et smil. Et direkte blik. Et fast håndtryk.

“Kropssprog har en enorm betydning. Det er vigtigt at sende et signal om, at jeg godt kan lide dig, og jeg er

MERE OM BOGEN

På scorjobbet.dk kan du læse om “Scor jobbet til samtalen – Et job er ikke noget, du får. Det er noget, du tager” fra forlaget Linje H. Afsnittet “Vind jobbet med de rigtige ord” ligger som en gratis læseprøve.

sikker på mig selv. Det giver et godt førstehåndsbillede, og det bliver hængende rigtig længe. For vi har alle det, man kalder “confirmation bias”. Hvis først vi har dannet os et positivt indtryk, sidder det fast. Hjernen har ikke lyst til at erkende, at den har taget fejl”, siger Steen Kræmer Rasmussen.

Når kemien mellem mennesker er fin, kører samtalen godt. Og så er det nemt at glide over i hyggesnak. Det er o.k., men husk nu at slutte på den professionelle banehalvdel. Det mindede Anne Lund sig selv om, da hun var til samtale om sit nuværende job.

“Man skal ikke blive der for længe og begynde at snakke om sin hund og hest. Det skal ikke blive for hyggeligt på den måde. Arbejdsgiveren skal ikke bagefter stå og sige: “Jamen, nu kan jeg slet ikke huske, hvad hun kunne”. Brug smalltalk til at slappe af, men kom så tilbage til skiven med de gode grunde til at ansætte dig”, siger hun. ■

Prøv DM's barselsberegner

DM's barselsberegner hjælper dig med at skabe et overblik over din barsel, og hvilken indkomst du har under din barselsorlov.

Prøv den på dm.dk/barselsberegner

Dansk Magisterforening

MP PENSION HAR MISTET TÅLMODIGHEDEN:

Dropper verdens ti største olieselskaber

Store selskaber som ExxonMobil, BP og Chevron udviser ingen vilje til grøn omstilling, vurderer MP Pension. Derfor dropper pensionskassen nu sine investeringer i ti af verdens største olieselskaber.

MP Pension sælger nu sine aktier i ti af verdens største olieselskaber, fordi de ifølge pensionskabet ikke gør nok for at efterleve Paris-aftalens klimamål.

Beslutningen betyder, at MP Pension opgiver investeringer for i alt 644 mio. kr. i ExxonMobil, BP, Chevron, PetroChina, Rosneft, Shell, Sinopec, Total, Petrobras og Equinor.

Ifølge investeringschef Anders Schelde har MP Pension undersøgt og analyseret selskaberne enkeltvis på baggrund af data fra blandt andet tænketanken Carbon Tracker og organisationen InfluenceMap, der undersøger lobbyaktiviteter.

“Vi har været inde at kigge på deres forretningsstrategier, planer for at udbygge deres produktionskapacitet og deres investeringer i nye fossile rettigheder. Vi har kigget på deres officielle udmeldinger og undersøgt deres lobbyaktiviteter for at se, om der var en sammenhæng”, siger han.

Konklusionen er, at de ti selskaber ikke tager den grønne omstilling alvorligt nok. I flere tilfælde vurderer MP Pension, at selskaberne ligefrem modarbejder politiske tiltag.

“Der er fire af dem (BP, Royal Dutch Shell, Total og Equinor, red.), der viser tegn på vilje til omstilling, men alligevel er det, som om de ikke helt har forstået budskabet. De øvrige seks selskabers handlinger er

meget begrænsede”, siger Anders Schelde.

“Vores vurdering er, at de her selskaber via deres lobbyarbejde i varierende grad direkte modarbejder den politiske regulering og tiltag, der sigter mod at reducere klimapåvirkningen”, tilføjer han.

MP Pensions bestyrelse besluttede allerede i marts sidste år at frasælge alle aktier i olie, kul og tjæresand. Hvor kul og tjæresand blev frasolgt inden udgangen af 2018, kunne olieaktierne ifølge beslutningen beholdes til senest udgangen af 2020 og dermed bruges til at indgå dialog om grøn omstilling med selskaberne.

Ved at frasælge dem nu afgiver I jo også den sidste mulighed for at præge olieselskaberne i en grøn retning?

“Ja, det kan man sige, for når vi har frasolgt, så kan vi ikke længere udøve aktivt ejerskab, og så vil nogen måske sige, at vi dermed svigter vores ansvar for at påvirke dem til at gå i en mere bæredygtig retning. Men sagen er bare, at vi har prøvet det i en årrække. Vi er bare nået frem til, at det har vi ikke haft så meget held med”, siger Anders Schelde.

ExxonMobil: Forsøg på dialog blev afvist
Et eksempel på den manglende succes for det aktive ejerskab er giganten ExxonMobil.

“Vi var med i en investorgruppe, der på ExxonMobils generalforsamling i foråret ville fremsætte et forslag om, at olieselskabet satte mål

for at sænke sin CO₂-udledning. Men de gik så til det amerikanske finanstilsyn og fik dem til at pille forslaget ud af dagsordenen”, siger Anders Schelde.

“De hævdede, at forslaget omhandlede mikromanagement. Dvs. at ligesom man ikke skal snakke om indkøb af papirclips på en generalforsamling, argumenterede de for, at vores forslag ikke var væsentligt nok til at blive behandlet på generalforsamlingen. Vi sagde, at det umuligt kan være mikromanagement, når det handler om selve selskabets overlevelse på sigt, men de fik medhold”, siger han.

“Så man må sige, at det her med, at man skal have en dialog, det led et stort skibbrud. Så vi er kommet frem til, at vi bedre kan påvirke dem ved at frasælge. Og omstiller de, ja, så køber vi gerne igen”. ■

“Vores vurdering er, at de her selskaber via deres lobbyarbejde i varierende grad direkte modarbejder den politiske regulering og tiltag, der sigter mod at reducere klimapåvirkningen”.

Anders Schelde, investeringschef

UPS: "Bæredygtigt" dansk universitet investerer i kul og olie

Danmarks Tekniske Universitet investerer i de mest forurenende kul- og olieselskaber i verden, viser aktindsigt. Universitetet har ellers siden 2014 haft som erklæret mål at gå forrest i den grønne omstilling.

Rosneft, ExxonMobil, Glencore og Whitehaven Coal er blandt verdens største CO₂-syndere.

De er samtidig blandt en lang række kul- og olieselskaber, som Danmarks Tekniske Universitet via kapitalforvaltere investerer frie midler i. Det viser en aktindsigt, som bladet DM Offentlig har fået.

Alene 15 selskaber i DTU's aktieportefølje bidrog ifølge en undersøgelse fra den engelske miljøorganisation CDP og Climate Accountability Institute samlet set med 14,7 procent af alle globale CO₂-emissioner i perioden 1988-2015.

De 15 selskaber er Gazprom, Rosneft, China Petroleum, ExxonMobil, Shell, Petrobras, Chevron, Lukoil, Glencore, BHP Billiton, Total, Statoil, CoconoPhillips, Anglo American og China Petrochemical Corp (Sinopec).

Rosneft-olieterminal i Privodino i Rusland. Rosneft er et af verdens største olieselskaber og kontrolleret af den russiske stat. Selskabet er også blandt de olieproducenter, Danmarks Tekniske Universitet investerer i.

DTU'S AKTIER

DTU har investeringer for 24 mio. kr. hos kapitalforvaltere som Jyske Invest, Danske Invest og SEB. Blandt selskaberne i DTU's aktieportefølje er en lang række, olie-, gas- og kulselskaber. Det er blandt andet:

Chevron

Et af verdens største olieselskaber. Investerer store summer i fracking.

Huntsman Corp

Kemikalievirksomheden er ifølge Political Economy Research Institute (PERI) den mest luftforurenende virksomhed i USA.

Kunlun Energy

Statsligt kinesisk selskab, der udvinde olie og naturgas i blandt andet Kasakhstan, Peru, Aserbajdsjan og Indonesien.

Shell

Et af verdens største olieselskaber.

Berkshire Hathaway

Holdingselskab, der via MidAmerican Energy Company driver flere kulkraftværker i USA.

ExxonMobil

Et af verdens største olieselskaber.

Marathon Petroleum

Olieraffinaderikoncern.

China Petroleum & Chemicals (Sinopec)

En del af verdens største olie-, gas- og petrokemiske konglomerat.

Petrobras

Brasiliansk olie gigant.

Lukoil

Ruslands største olieselskab og landets største olieproducent.

Rosneft

Statsejet russisk olieselskab, der satser massivt på arktisk olieefterforskning.

Glencore

Verdens største mineselskab.

Gazprom

Ruslands største gasproducent.

CoconoPhillips

Amerikansk energigigant med aktiviteter i blandt andet Argentina, Colombia, Libyen, Qatar og Malaysia.

Blandt DTU's aktier finder man desuden en stribe stærkt forurenende virksomheder.

Ni selskaber i DTU's portefølje er ifølge en undersøgelse fra Political Economy Research Institute ved University of Massachusetts i topti over de mest luftforurenende virksomheder i USA.

Studenter: Uholdbart

Investeringerne i kul og olie sker, på trods af at universitetets bestyrelse i 2014 vedtog en strategi, der forpligter DTU til at være en "drivkraft" for bæredygtig omstilling i såvel Danmark som internationalt.

I studenterorganisationen Polyteknisk Forening lyder reaktionen, at de sorte investeringer er uholdbare.

"Vi synes ikke, vi kan have aktier i kul og olie, når vi samtidig vil gå forrest med bæredygtighed", siger formand Søren Anton Steffensen Kuhberg.

Lukas Kluge, studerende ved DTU Elektro og tilknyttet gruppen Climate Action by DTU Students, er enig. Han mener, at investeringerne får budskabet om bæredygtighed til at lyde hult.

"Det er, som om holdningen hos nogle er, at så længe man bare forsøger i grøn omstilling, ja, så pyt med alle de fossile brændsler, vi bruger eller via de her investeringer støtter produktionen af. Men så modarbejder man sig selv. For mig at se skal vi

udfase de fossile brændsler i en fart. Det er jo dem, der er årsagen til klimakrisen, ikke en mangel på bedre teknologier", skriver han.

Rektor: Det er ansvarlighed

Ifølge DTU's rektor, Anders Bjarklev, er der ikke noget modsætningsforhold mellem universitetets grønne ambitioner og dets aktieinvesteringer.

"Vi har et ansvar over for de danske skatteydere, hvis penge vi forvalter. Og der er det nok meget naturligt at have en bredt sammensat portefølje for at sprede risikoen. Det kan være olie, oksekød eller tobak".

Bør I fravælge investeringer i kul og olie?

"Det har vi ikke taget stilling til. Vi har etiske retningslinjer, der fx sørger for, at vi ikke involverer os i noget, hvor man ikke respekterer menneskerettighederne. Men nu er det jo ikke ulovligt at handle med olie, det gjorde jeg faktisk selv i går, da jeg købte benzin til min bil. Derudover er der tale om meget små investeringer", siger Anders Bjarklev.

Men selvom kul og olie kun udgør en lille del af DTU's samlede investeringer på 24 mio. kroner, er det i sidste ende med til at accelerere klimakrisen, mener Monika Skadborg, DTU-studerende og forperson for Ungeklimarådet. Af samme grund bør DTU hurtigst muligt droppe de sorte investeringer.

"Det er vigtigt, at man som organisation ser holistisk på sit klimaaftryk fra både egne aktiviteter, investeringer og indkøb, for alle aktører skal med til at få den grønne omstilling til at lykkes. Heldigvis går udviklingen nu også den vej, at bæredygtige investeringer er lige så økonomisk fornuftige, og investeringer er noget af det, der har stor betydning for ens klimaaftryk, så det er bare med at få flyttet pengene".

Selvom Anders Bjarklev understreger, at DTU's investeringer er overladt til universitetets bankforbindelser, er han dog villig til at rejse spørgsmålet i bestyrelsen.

"Det er da helt relevant at diskutere det her med DTU's bestyrelsesformand, og det vil jeg da gøre. Vi er ikke døve eller blinde over for, at det kan være et problem". ■

Der er ingen solid dokumentation for, at netop olie- og kulaktier skulle være en forudsætning for at minimere potentielle tab, siger investeringschef i MP Pension, Anders Schelde.

INVESTERINGSCHF:

Sorte aktier kan let undværes

Det er ansvarligt og fornuftigt, at vi spreder vores investeringer ud og derfor inkluderer olie- og kulaktier, siger DTU-rektor Anders Bjarklev. Men en investeringsekspert modsiger ham.

Det er endnu ikke blevet ulovligt at handle med olie. Og eftersom Danmarks Tekniske Universitet har et ansvar for at forvalte skatteborgernes penge på bedst mulig vis, giver det god mening at sprede universitetets investeringer ud på en stor og bred portefølje af aktier, der også inkluderer olie- og kulselskaber, og dermed minimere risikoen for tab.

Sådan forsvarer DTU-rektor universitetets investeringer i flere hundrede selskaber via flere kapitalforvaltere, herunder i nogle af verdens største CO₂-udledere og mest luftforurenende selskaber.

Men ifølge Anders Schelde, investeringschef i MP Pension, er det en helt forkert antagelse.

"Det er en meget udbredt forestilling, at stor spredning i investeringerne minimerer risiko for tab, men faktisk er det sådan, at når du har noget, der ligner 25-30 forskellige aktier i din beholdning, så følger du statistisk set markedsudviklingen", siger han.

Desuden er der ingen solid dokumentation for, at netop olie- og kulaktier skulle være en forudsætning for at minimere potentielle tab, påpeger han og henviser blandt andet til London School of Economics' undersøgelse af udviklingen i afkastet på aktiemarkedet siden 1925, hvor energisektoren er pillet ud af ligningen.

"Tager man hele energisektoren ud, så har man over næsten 100 år fået et afkast, der er 0,05 pct. lavere eller 11,48 pct. mod 11,53 pct. Med andre ord holder argumentet om diversifikation ikke rigtigt, og under alle omstændigheder skal man jo kigge fremad, og der forudser vi dårlige afkast for energisektoren over de kommende årtier", siger Anders Schelde. ■

China National Petroleum Corporation

Kinas største olie- og gasproducent med engagement i blandt andet Sudan, Syrien, Iran og Irak. Har investeret 4 mia. dollars i fracking i Sichuan-provinsen.

China Resources Power Holdings

Udvikler og driver kulkraftværker i Kina via datterselskabet CRP.

Whitehaven Coal

Australiens største uafhængige kulproducent.

I et sjældent øjeblik kom arkæolog Peter Deichmann tæt på et stenaldermenneske, da han fandt fodspor fra en stenalderdreng, som for 5.000 år siden var i gang med at reparere et fiskegærde efter en storm.

Wow, siger arkæologer efter fundet af 5.000 år gamle fodspor

Arkæologerne er glade. For det er helt unikt at finde 5.000 år gamle fodspor, som stenaldermennesker har afsat i havbunden. Ikke desto mindre er det blandt de mange fund, som arkæologerne gør ved Danmarks største stenalderudgravning på Lollands sydkyst.

For cirka 5.000 år siden ramte en stormflod Lollands sydkyst og oversvømmede fiskegærdet, som var placeret tæt på den daværende kyst. Da havet trak sig tilbage, gik en mand og hans søn ud i vandet for at reparere fiskegærdet.

De gik langs den flere meter lange fiskefælde af flettet træ, og på et tidspunkt pressede sønnen med sin bare højre fod sand ned i den bløde havbund og satte spor.

5.000 år senere fandt Peter Deichmann fodsporene, mens han var i gang med at udgrave et fiskegærde, som blev brugt til at lede fiskene hen i rusen.

Organisk materiale fra stenalderen er sjældent

Magisterbladet besøger udgravningen øst for Rødbyhavn. De 14 arkæologer er i gang med at redde de seneste fund, inden de skal forlade udgravningen om fire dage og overlade området til Femern A/S.

Et fiskegærde skal tages op til konservering, og ganske tæt på arkæologerne er en gravko i gang med at fjerne det øverste jordlag, hvor de har fundet en udhulet stammebåd i træ. Den skal også til konservering på Nationalmuseet.

“Folk fra bondestenalderen brugte i høj grad organisk materiale såsom træ, knogler, skind og fibre til redskaber, tøj og andet. Men det er yderst sjældent, at vi finder noget af det, da organisk materiale kun overlever, hvis det aflejres iltfattigt. Ved denne udgravning har gytje og højt grundvandsspejl været med til at give ideelle bevaringsforhold for organisk materiale”, siger Bjørnar Måge, arkæolog og projekt- og udgravningsleder på denne udgravning, som Museum Lolland-Falster står for.

Museet skelner mellem “våde” og “tørre” udgravninger, og de våde ligger inden for et 187 ha stort inddæmet areal, som tidligere var en lavvandet fjord.

Jorden er så våd, at det har været nødvendigt at dræne rundt om udgravningen for overhovedet at kunne arbejde. Uden drænrør og pumper ville udgravningens sider skride sammen i løbet af få minutter.

Arkæologerne er ved at afslutte anden etape i en af danmarkshistoriens største udgravninger. De har nu gravet tilsammen omkring 75.000 kvadratmeter i det inddæmmede areal, og uendeligt mange ting er dukket op af jorden. For at nævne nogle få har de ud over fiskegærder og fodspor fundet en økse med velbevaret træskaft, en dolk med birkebarksskaft, Danmarks ældste vindrukerne og en birkebegklump med stenalder-dna.

Mennesket ses glimtvis

Peter Deichmann er en af de arkæologer, som knokler med at grave det fiskegærde fri, som skal løftes op til konservering. Alligevel tager han sig tid til at vise de fodspor, som han fandt for nogle dage siden ved et af de andre fiskegærder. Han fjerner forsigtigt et dækket, som skal holde jorden fugtig, og de to fodspor åbenbarer sig ganske tydeligt. Begge er fra en bar højre fod, og de er sat helt tæt på hinanden. Man kan tydeligt se hælens aftegning og ane storetåen.

På spørgsmålet om, hvor stort det var at finde fodsporene på en skala fra 1 til 10, svarer Peter Deichmann begejstret, at det var en klar 10'er.

“Det var virkelig skægt at finde fodsporene, og en heldig sjældenhed, at de stadig er der”, siger Peter Deichmann, som er arkæolog og udgravningsleder på Museum Lolland-Falster.

Fodsporene er en størrelse 36, og derfor regner arkæologerne med, at det var en dreng eller en ung mand, der trådte ned igennem det lag sand, som stormen bragte med sig og lagde oven på det lag af organisk materiale, som arkæologerne kalder gytje.

“Da han løftede foden igen, svupede sandet så hurtigt tilbage, at fodsporene blev bevaret”, forklarer Peter Deichmann.

I en tidligere udgravning, som sluttede i 2015, fandt arkæologerne to sæt fodspor i størrelse 42 og 36 cirka 10 meter fra det seneste fund. Sporene er sandsynligvis fra de samme mennesker, som ud fra datidens arbejdsfordeling formodes at være en voksen og en yngre mand.

Det er helt unikt at finde fodspor fra stenaldermennesker, og det er de første menneskefodspor i dansk stenalderarkæologi.

»

TOP 10-FUND

i Femern Bælt-undersøgelserne

1. 5.000 år gamle fodspor i størrelse 36 og 42

Fundet langs et fiskegærde, som en mand og en dreng formentlig var i gang med at reparere efter en storm.

2. Fire opretstående fiskegærder og en del løse fiskemåtter

Et system af flettede fiskegærder, som blev brugt til fiskefælder. Tilsammen er det 80 meter langt.

3. En skæftet økse

Øksen var stukket ned i fjorden sammen med padleårer og andet og menes at være en del af et religiøst ritual.

4. En flintdolk med birkebarksskæfte

5. En begklump fra birkebark med bevaret dna

For 5.600 år siden har en kvinde tygget på klumpen for at opnå den rigtige konsistens til lim.

6. Danmarks ældste vindrukerne

Stammer fra 900 f.Kr. og er tegn på kontakt helt ned til det nuværende Grækenland i bronzealderen. Den hidtil ældste vindrukerne er fra 650 e.Kr.

7. Relativt mange hesteknogler fra bronzealderen

Det er uvist, om hestene stammede fra egnen eller var sejlet over fra Tyskland.

8. Fragmenter af en udhulet stammebåd

Sandsynligvis brugt som lokalt transportmiddel og til at fragte husdyr de 17 km over Femern Bælt.

9. Cirka 1.100 benspidsere til lystergrøne

Lystergrøne med benspidsere i midten blev typisk brugt til at stange ål med.

10. Et mindst 700 meter langt og 10-15 meter bredt hulbælte

Et forsvarsværk eller en fysisk grænse, som bestod af en masse huller i jorden. Fundet ved forundersøgelser af næste udgravningsetape, som viser, at man i jernalderen rykkede længere ind i landet og byggede en grænse.

»

“Man kommer pludselig tæt på stenaldermennesket, som vi kun ser i glimt. For vi har ikke fundet mange konkrete spor efter dem såsom grave”, siger Peter Deichmann.

Fire fantastiske fiskefælder

Fodsporene har haft en stor wow-efekt, fordi de giver en form for tilknytning til stenaldermenneskene. Men selv mener Bjørnar Måge, at mange af de andre fund har en større arkæologisk betydning. For eksempel fiskegærderne, som tilsammen er cirka 80 meter langt.

Fiskegærderne består af felter af flettede grene, såkaldte fiskemåtter, som blev hængt på lodrette, tilspidsede træstager, der var stukket ned i havbunden. De fundne fiskegærder afslører, at de blev opstillet ind mod hinanden enten som et V eller som et Z og dermed virkede som en fælde for fiskene, som blev ledt ind i ruser og derefter var nemme at fange.

Fundet af fiskegærderne viser, at bønderne ud over jagt og indsamling af bær og nødder supplerede bondenkosten med fiskeri.

“Høsten kunne slå fejl, så de har vidst, at det var vigtigt med en solid plan B. Så en stor del af eksistensgrundlaget har stadig været fiskeri”, siger Peter Deichmann.

Arkæologerne Bjørnar Måge (tv) og Peter Deichmann ved et velbevaret fiskegærde i træ, som beboerne ved en lavvandet fjord på Lolland flettede af grene for 5.000 år siden og brugte som fiskefælde. Den fugtige jord har bevaret mindst 80 meter af trækonstruktionen fra stenalderen.

»

Ældste vindrukerne bekræfter tidlig kontakt sydpå

I stenalderen var Lolland og resten af Danmark dækket af tæt skov, så transportvejene har typisk været havet, fjorde, åer og moseområder inde i landet.

“Man har sejlet langs kysten og snakket med hinanden. Formentlig har man også festet, så familierne kunne mødes og danne nye bånd, og man fik udvidet den genetiske pulje”, fortæller Bjørnar Måge.

De har formentlig sejlet i udhulede stammebåde, som er et andet vigtigt fund, der er gravet frem. Sandsynligvis er de også blevet brugt til at fragte husdyr som geder og køer over Femern Bælt. For udgravningen har afsløret knogler fra en cirka 6.000 år gammel ged og en 5.700 år gammel ko.

“Det er logisk, at man kunne importere ting og sager direkte fra den anden side. For 5.000 år siden kunne man jo også se over til Femern, og der er kun 17 km over til den anden side, så det er helt klart, at de har haft en eller anden form for kontakt”, mener Bjørnar Måge.

At der har været kontakt endnu længere sydpå i bronzealderen, som følger efter bondestenalderen, bekræfter fundet af Danmarks ældste

vindruekerne, som er dukket op i en gammel brønd.

“Det er et meget spændende fund. Kernen er fra cirka 900 f.Kr. og bekræfter, at kontakten strakte sig helt ned til Sortehavsregionen og det nuværende Grækenland”, siger Bjørnar Måge.

Kæmpestort forskningspotentiale

Foreløbig ligger alt det organiske materiale, som ikke er sendt til konservering på Nationalmuseet, i en ret fyldt kølecontainer, og næste skridt er at samle prøver og vurdere, hvad der skal sendes til analyse.

“Nogle genstande vil vi gerne bevare, som de er, og bruge i udstillinger. Men vi kan ikke gemme det hele, så nogle af fundene minimeres til prøver, som kan bruges til senere forskning”, siger Bjørnar Måge.

Og forskningspotentialet er stort. Fx kan en lille klump birkebeg, som

var datidens lim, åbne op for en vidtgående dna-forskning.

“Dengang opvarmede man beg fra birketræer og tyggede det, for at limen kunne få den rette konsistens, og en af klumperne havde stadig bidemærker”, fortæller Bjørnar Måge.

Dna'et viste sig at stamme fra en kvinde, som levede for cirka 5.600 år siden. Hun havde mørkeblondt hår, blå øjne og ret mørk hud. Ud over at fortælle, at hun havde kysesyge, lus og bændelorm, fortalte dna-analysen også, at hun havde spist and, ål og hasselnødder.

Klumpen kan få stor betydning for videre forskning og vores viden om de her mennesker, da lignende klumper også er bevaret fra andre udgravninger.

Bjørnar Måge regner med, at der fremover vil komme nye banebrydende metoder, ligesom vi har fået strontiumanalyse og dna-analyse,

som vi ikke kendte for omkring 20 år siden. Og når de nye metoder kommer, har museet masser af materiale, som kan fortælle nye historier.

Fodspor og fiskegærder dækkes til igen

Når arkæologerne forlader området, rykker Femern A/S ind. Fodspor og fiskegærder dækkes til igen, og jorden glattes ud, så Femern kan bygge en elementfabrik til det nye tunnelprojekt.

“Det skærer lidt i hjertet”, siger Peter Deichmann.

“Men jeg glæder mig over, man får en sådan sjælden mulighed for at grave så velbevarede trækonstruktioner frem fra stenalderen”, siger han.

Næste opgave er 100.000-130.000 kvadratmeter på tørt land, som skal graves igennem. ■

Hvem skal have DM's Tillidspris i år?

Tillidsvalgte er vigtige, de arbejder for din løn, dine arbejdsforhold og jeres fælles arbejdsmiljø! Fortjener din TR eller AMR en særlig anerkendelse?

DM uddeler igen i år Tillidsprisen – 25.000 kroner er på højkant!

Læs mere og indstil din TR eller AMR her dm.dk/tillidsvalgt/dms-tillidspris

Dansk
Magisterforening

Pludselig kommer 50 politimænd med knipler, hjelme og skjolde stormende

Over 100 danske studerende er lige nu i Hongkong for at læse et semester på et af byens universiteter. Magisterbladet har talt med to studerende, som er til stede midt i byens historiske krise.

Kampklædt politi, høje råb og lyd af brag er efterhånden blevet hverdag for 22-årige Amalie Nicolaisen fra Aarhus Universitet.

Hun læser et semester på City University of Hong Kong og bor i en lejlighed med en dansk medstuderende i området Mong Kok centralt i byen.

Siden marts i år har millioner af indbyggere samlet sig i Hongkong

for at kæmpe for autonomi i forhold til Kina. Det har ført til flere voldelige sammenstød, hvor politiet har anvendt tåregas, gummikugler og vold mod demonstranterne.

“Vi bor lige ved siden af en politistation, og rundt om hjørnet er der en metrostation, hvor der ofte er voldsomme kampe mellem politi og demonstranter”, siger Amalie Nicolaisen.

Lige nu er det uvist, hvorvidt kampene i Hongkongs gader vil eskalere yderligere i løbet af efteråret. Hverken universiteterne eller Udenrigsministeriets Borgerservice ved derfor, om det vil blive farligt for de danske studerende at være i byen.

Det er særligt larmen fra demonstrationerne, Amalie Nicolaisen oplever fra sin lejlighed om aftenen og i weekenden, men da Magisterbladet taler med hende, har hun selv lige været tæt på en voldelig konfrontation på gaden.

“Vi havde spist aftensmad lidt længere nede ad gaden og blev nødt til at krydse nogle demonstranter for at komme hjem til vores lejlighed. Pludselig kommer 50 politimænd med knipler, hjelme og skjolde stormende imod os. Vi når at gemme os, mens de løber forbi, men det var ret skræmmende”.

Tilskuer til historisk kamp

Da demonstrationerne startede i marts, handlede det om en ny kon-

kret lov om, at Hongkong skulle udlevere mistænkte til Kina. Dette ville demonstranterne ikke gå med til, og de gik derfor på gaderne for at få stoppet lovændringen.

I løbet af sommeren har urolighederne udviklet sig, og det samme har de krav, som demonstranterne har fremsat i internationale medier: Udleveringsloven skal skrottes, regeringslederen Carrie Lam skal træde af, de anholdte demonstranter skal løslades, der skal være en uafhængig undersøgelse af den påståede politivold, og Hongkong skal have mere direkte demokrati.

Amalie Nicolaisen har siden januar vidst, at hun skulle til Hongkong dette efterår. Derfor har hun også fulgt ivrigt med i mediedækningen af byens lufthavnsprotester, tåregasangreb og politivold de seneste måneder.

“Det har set meget voldsomt ud i medierne, og derfor var jeg da også bekymret for, hvor voldeligt det ville være, når jeg kom hertil”.

Det er hendes klare opfattelse, at det er politiet, som gør demonstrationerne farlige og brutale:

“Jeg tror ikke, demonstranterne ønsker, at det skal være voldeligt, men på grund af politiets manglende kontrol over situationen bliver det det alligevel”.

Også 23-årige Lars Holm, som er kommet fra DTU for at læse et semester på The Hong Kong University of Science and Technology, var inden afrejsen opmærksom på konflikten.

“Jeg har selvfølgelig lyttet ekstra godt efter i medierne, når byen er blevet nævnt. Men jeg har på intet tidspunkt overvejet at droppe turen. Tværtimod synes jeg, at det er en spændende periode”, siger Lars Holm.

“Man kan godt fornemme, at der bliver skabt ny verdenshistorie. Den her situation kommer ligegyldigt hvad til at have en stor effekt på Vesten og Kinas forhold”.

Også han sympatiserer med Hongkong-borgerne, men på en rejse til det kinesiske fastland indså han, hvor indviklet sagen også er:

“Turen gav mig nogle lidt andre perspektiver. Det var faktisk lidt sjovt at se de kinesiske propaganda-videoer, hvor politiet er helte og demonstranterne nogle voldelige tabere. Som udgangspunkt holder

FAKTA OM KONFLIKTEN I HONGKONG:

I 1997 indgik den tidligere britiske kolonimagt Hongkong en aftale med Kina om at bevare landets selvbestemmelse under formelen “ét land, to systemer”. Byen har således kunnet beholde sit eget retssystem, egne grænser samt ytrings- og forsamlingsfrihed indtil 2047, hvor byen skal tilbage under det kinesiske styre.

Men de seneste år er den kinesiske regering allerede begyndt at presse på for at genoptage ejerskabet over Hongkong. Demonstranterne har i den forbindelse beskyldt regeringslederen, Carrie Lam, for hellere at ville varetage den kinesiske leder Xi Jinpings interesser end borgernes.

Demonstrationerne begyndte derfor for alvor i marts, da en ny konkret lov blev præsenteret. Den vil, at Hongkong skal udlevere mistænkte til Kina, så de stilles for retten på fastlandet i stedet for i Hongkong.

Lovforslaget blev så droppet i august, men det betød ikke, at demonstrationerne ophørte. Lige nu er det derfor uklart, hvor længe demonstrationerne vil stå på.

jeg med demonstranterne, fordi de kæmper for nogle vigtige værdier, men jeg synes også, at der mangler en mere nuanceret dækning af konflikten i de vestlige medier”.

Både han og Amalie Nicolaisen modtog inden afrejsen en mail fra deres danske universitet og deres værtsuniversitet, hvori de blev orienteret om situationen.

Her står der blandt andet, at alle DTU's partneruniversiteter i Hongkong gør deres bedste for at holde universiteterne sikre. DTU opfordrer desuden de studerende til at holde sig væk fra demonstrationerne af sikkerhedsmæssige årsager.

De studerende tager da også nogle forholdsregler, forklarer Lars Holm.

“Jeg står aldrig af på de metrostationer, hvor der er demonstrationer tæt på”, siger Lars Holm.

Tør ikke gå ud i weekenden

Amalie Nicolaisen og Lars Holm siger begge, at de mener, at situationen i byen er forværret, siden de ankom i slutningen af august.

“Selv hvis man holder sig opdateret om, hvor demonstrationerne

er, kan man ikke længere følge med. Det gør det meget svært at vide, hvor og hvornår man kan tage ud”, siger Amalie Nicolaisen.

Ifølge hende betyder det blandt andet, at nogle af de studerende ikke længere går ud i weekenden.

“Demonstrationerne fylder meget hos de danske studerende, jeg taler med. Folk bliver hjemme i weekenden og om aftenen for at undgå at blive fanget i optøjer. Hvis det fortsætter med at eskalere på den her måde, så ved jeg endnu ikke, hvad jeg gør”, siger Amalie Nicolaisen.

Universiteterne følger med

Magisterbladet har spurgt de danske universiteter, der har studerende i Hongkong, hvad de gør for at sikre de studerendes sikkerhed. Universiteterne har svaret, at de læner sig op ad Udenrigsministeriets rejsevurderinger og de tilbagemeldinger, de får fra værtsinstitutionerne.

Desuden opfordrer de til, at de studerende skriver sig op på Udenrigsministeriets danskerliste.

“Vi bor lige ved siden af en politistation, og rundt om hjørnet er der en metrostation, hvor der ofte er voldsomme kampe mellem politi og demonstranter”. Det fortæller Amalie Nicolaisen, som studerer i Hongkong.

På DTU har de indtil videre ikke hørt fra nogen studerende, som føler sig utrygge i byen, men universitetet står selvfølgelig klar til at hjælpe, hvis urolighederne eskalerer, siger leder for det internationale kontor ved DTU Morten Overgaard.

“Vi følger Udenrigsministeriets rejsevejledning, og indtil videre er ministeriets vurdering, at det er sikkert at være i byen. Men det er en alvorlig situation, og vi holder os løbende orienteret”, siger Morten Overgaard.

Udenrigsministeriets Borgerservice fortæller til Magisterbladet, at man anbefaler, at danske rejsende holder sig orienteret om sikkerhedssituationen og følger de lokale myndigheders anvisninger. ■

“Hvis det fortsætter med at eskalere på den her måde, så ved jeg endnu ikke, hvad jeg gør”.

Amalie Nicolaisen, studerende i Hongkong

KUNST

ABILDGAARD SOM ARKITEKT – FORMER OG FARVER

Hanne Raabyemagle og Line Bregnhøj
Gads Forlag, 2019, 349 sider, 399,95 kr.

Kunstneren Nicolai Abildgaard (1743-1809) har i de seneste årtier været genstand for intens faglig interesse, som har udvirket såvel en stor udstilling på Statens Museum for Kunst i 2009 som flere grundige videnskabelige publikationer. Imidlertid synes den side af hans virke, som omfatter arkitektur og interiørkunst, at savne en tilbundsgående revidering og præsentation. Skønt Abildgaards oeuvre på dette område ikke er stort, er hans arkitektoniske formgivning særdeles original, selv set i en større europæisk kontekst, ligesom han fremviser en helt usædvanligt dristig og unik farvepalet i interiørerne. I en årrække har kunsthistoriker Hanne Raabyemagle forsket i Abildgaards virke som arkitekt, mens konservator Line Bregnhøj fra Nationalmuseet siden 1980'erne har deltaget i adskillige farvearkæologiske undersøgelser af en lang række Abildgaard-interiører og restaureringer af flere af disse. Inden for de seneste år har begge intensiveret forskningen i Abildgaards arkitektur og farvepalet. Denne rigt illustrerede pragtudgivelse er resultatet af deres arbejder.

Se flere bøger på magisterbladet.dk.

FORSKNING

Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab

Anja Marie Bornø Jensen og Signild Vallgård (red.)

Munksgaard, 2019, 426 sider, 395 kr.

I 5. udgave af "Forskningsmetoder i folkesundhedsvidenskab" beskriver 25 forskere forskellige folkesundhedsvidenskabelige forskningsmetoder, der spænder fra interview, diskursanalyse og antropologisk feltarbejde til epidemiologi og spørgeskemastudier. Nyt i 5. udgave af bogen er kapitlerne om mixed methods, interventionsforskning, partcipatoriske metoder og formidling af forskningsresultater. Alle andre kapitler er enten skrevet helt på ny eller reviderede. Bogen er en klassiker på mange uddannelser, og den henvender sig til studerende og forskere, som vil have hjælp til valg og afvejning af metoder, og som har brug for konkrete anvisninger til, hvordan metoderne udføres.

HISTORIE

Sidste nyt fra Berlin

Lars-Martin Sørensen

Lindhardt og Ringhof, 2019, 352 sider, 349,95 kr.

Beretningen om, hvordan danske journalister dækkede de gruppvækkende begivenheder, der fandt sted under Hitlers regime fra 1933. Bogen undersøger, hvordan begivenheder som Hitlers magtovertagelse, De Olympiske Lege i Berlin og Krystallnatten viderefremmes til de danske avislæsere. "Sidste nyt fra Berlin" præsenterer et vigtigt historisk vidnes-

byrd, der viser, hvor svært det er at berette om store historiske begivenheder, mens de finder sted. Læseren får et indblik i journalisternes hverdag og arbejdsforhold, hvor det gjaldt om at holde gode miner til slet spil for overhovedet at få lov til at skrive noget som helst.

LEDELSE

Mod til at lede – Vovemod i arbejdslivet. Svære samtaler. Hele hjerter

Brené Brown

Dansk Psykologisk Forlag, 2019, 396 sider, 349 kr.

Vores tid kalder på modige ledere, der tør tage livtag med sårbarheden, udleve deres værdier, styrke tilliden og rejse sig stærkt igen efter nederlag. I bogen viser psykolog og forsker Brené Brown, at ledelse ikke handler om titler, status eller magt - det handler om modet til at se og udvikle potentialet i andre. I bogen viser forfatteren, at ledelse ikke handler om titler, status eller magt - det handler om modet til at se og udvikle potentialet i andre. Det kræver modige organisationer, der med tydelighed og ærlighed udvikler dristige ledere med selvindsigt og empati. Ledere, der leder gennem menneskelige relationer og knytter bånd til de mennesker, de er ledere for. Med Brené Browns ord: ledere med en stærk ryg, en åben front og et vildt hjerte.

MUSIKHISTORIE

Else Marie Pade

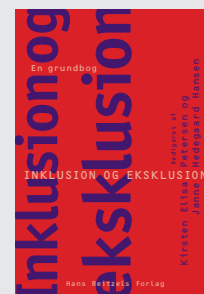
Henrik Marstal

Multivers, 2019, 144 sider, 158 kr.

Else Marie Pades karriere som komponist er usædvanlig: Hun var elektronisk pioner i 1950'erne, blev siden næsten totalt glemt, men fik i 2001 en uventet genopdagelse, der gjorde hende anerkendt i ind- og udland. I

bogen sætter Henrik Marstal fokus på Else Marie Pades musikalske liv fra teenagetiden som jazzsanger til det sidste værk som 87-årig. Han undersøger endvidere hendes status som kvinde i et mandsdomineret musikmiljø og ser desuden nærmere på den særlige relation til populærmusikkulturen, som hendes musik udviser. Biografien trækker blandt andet på breve, dagbogsoptegnelser og erindringskittiser, som først blev tilgængelige efter komponistens bortgang i 2016. Bogen er bind 3 i serien "Danske komponister".

PÆDAGOGIK

Inklusion og eksklusion - en grundbog

Kirsten Elisa Petersen og Janne Hedegaard Hansen (red.)

Hans Reitzels Forlag, 2019, 462 sider, 475 kr.

Ethvert samfund må overveje, hvad det som fællesskab skal tilbyde børn og unge, og hvad det forventer af dem. Skal samfundet først og fremmest skabe rammer for, at børnene og de unge kan realisere deres drømme, udnytte deres potentialer og lære at klare sig selv? Eller skal det sørge for, at ingen ekskluderes, og alle får mulighed for at klare sig så godt som muligt, og drage omsorg for dem, der ikke kan klare sig selv? Bogen giver et andet bud på inklusion. Bogen bidrager med viden, der kan give en dybere forståelse af inklusions- og eksklusionsprocesser i samfundet og dets institutioner, og hvad det betyder for børn og unge at møde både inkluderende og ekskluderende processer i deres liv.

Netværk i DM

Første hold på DM's Netværksdanneruddannelse, som blev afholdt på Sjælland, blev færdige i slutningen af september. Så nu er vi klar til at vise jer, hvad de engagerede medlemmer er klar med af helt nye netværk i DM og hvor du som medlem kan søge en plads.

- Flyvende start – netværk for nye enkeltmandsvirksomheder
- Øhavsakademikere
- Netværk for Selvstændige i PR og Kommunikation
- Netværk for borgerrettet digitalisering
- Netværk for undervisere på professionshøjskoler i midlertidige ansættelser (NUPIMA)
- SPS Fagligt Netværk

I oktober afholdes DM's Netværksdanneruddannelse i Jylland, så glæd dig til mange flere spændende netværk.

Du kan se alle eksisterende netværk samt læse mere på dm.dk/netværk

Dansk
Magisterforening

Bombe under museer ulmer stadig

Stadig ingen afklaring på sagen om millionlån, som Arbejdsmarkedets Feriefond i sin tid ydede til danske museer, og som nu forfalder til betaling. "Det vil betyde lukning", siger berørt museumsdirektør. Politiker anklager den tidligere regering for nøl.

DETONERENGEN ER UDSKUDT, men luntten brænder stadig til det, som i værste fald kan være en ren bombe under økonomien på en lang række museer.

De skylder nemlig penge til Arbejdsmarkedets Feriefond (AFF). Lån, som forfalder i år og i de kommende år, men som museerne hidtil har troet ikke skulle betales tilbage. Problemet er bare, at sagen ikke er afklaret politisk, og derfor går de berørte museer stadig i uvished.

"Den oprindelige aftale var, at vi skulle betale lånet 15. oktober. Siden har vi fået en skrivelser om, at fristen er udskudt til 31. december", fortæller Mette Bjerrum Jensen, direktør for Ringkøbing-Skjern Museum.

De 3 måneders udskydelse ændrer dog ikke på den barske realitet: Museet har ingen penge til at betale lånet.

"Hvis vi vitterligt skal betale lånet tilbage, så har vi ingen plan B. Vi må ud med hatten i hånden, og ellers gå konkurs eller skære museumsvirksomheden ned til et nulpunkt. Det er klart, at min kommune som udgangspunkt ikke er interesseret i at betale en stor sum penge til allerede gennemførte projekter", siger hun.

Sagen står stille

Ringkøbing-Skjern Museum fik i 1994 et 25-årigt lån af AFF på 13,5 millioner kroner. Meldingen

fra AFF var dengang, at pengene var en slags kulturstøtte, der ikke skulle betales tilbage - enten ville lånet blive eftergivet eller forlænget yderligere. Men en lovændring i 2014 gjorde, at pengene nu alligevel står til at blive indkrævet.

"Hvis de gennemfører det her, er det en bombe under turistindustrien, under museerne og alt muligt andet. Der bliver stille derude, for der er rigtig mange ting, der må lukke", siger Lars Christian Nørbach, direktør på Nordjyllands Historiske Museum, der også står med et millionlån, der forfalder i år.

Det paradoksale i sagen er, at stort set alle politikere ønsker at finde en løsning for museerne. Sager omkring AFF hører under Beskæftigelsesministeriet, og tilbage i 2017 lovede daværende beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen at finde en løsning. Han ville dog gerne undersøge, om det ville være et brud på EU's regler om statsstøtte at eftergive lånene. Siden har sagen stået stille.

Kan ikke udvikle museet

Den uvished er både ubehagelig og decideret skadelig for museernes arbejde og udvikling, siger Lars Christian Nørbach.

"En ting er, at vi står til at skulle betale noget, vi på ingen måde har regnet med at skulle betale. Skulle det nu ske, vil det betyde, at vi går konkurs. Men

"Hvis vi vitterligt skal betale lånet tilbage, så har vi ingen plan B".

Mette Bjerrum Jensen, direktør for Ringkøbing-Skjern Museum

den anden ting er, at det stopper alt udviklingsarbejde, når et museum på den måde er i fare for at lukke. Hvis jeg går til en fond med et projekt, vil fonden sige: Fint projekt, men vi vil ikke risikere at blive rodet ind i en konkurssag".

Det var en række museer, kulturinstitutioner og ferierelaterede virksomheder, der i halvfemserne fik lov til at låne penge i AFF. Beskeden var angiveligt til alle, at forfaldsdatoen for lånet mest bare var proforma. Men ingen fik det på skrift.

Mette Bjerrum Jensen erkender, at det i dagens lys ser lidt mærkeligt ud.

"Jo, som ny i det her game kan man godt undre sig over, at ikke en eneste har fået det på skrift. Men uanset hvem jeg spørger - museumsdirektører, kommunaldirektører - alle siger, at der meget præcist blev sagt, at man skulle regne med, at lånet kunne forlænges eller eftergives. Så

måske var det naivt, men så er der dæleme mange mennesker, der er naive".

Eksminister afviser kritik

Tidligere beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen afviser, at han eller ministeriet skulle have nølet i forhold til at få afklaret mulighederne for en løsning på AFF-lånene.

"Vi har gjort det, der var muligt. For mig var det vigtigt, at vi fik foretaget en grundig gennemgang af, hvad mulighederne var. Det har taget lang tid, men det har vi også orienteret Folketinget om løbende", siger han.

Hvorfor har det taget så lang tid?

"Fordi vi har haft en dialog med Kommissionen, og samtidig skulle vi jo komme overens med de politiske partier. Men det har været vigtigt for os at komme op med en grundig løsning og ikke bare nogle hovsaløsninger".

DM Natur & Kultur har bedt beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard om en kommentar til sagen, og vi har fået sendt følgende:

"Lige nu kan jeg ikke sige noget om, hvornår vi forventer at afslutte forhandlingerne med Kommissionen. Derfor kan jeg heller ikke give en garanti for, at vi har en løsning, inden året er omme". ■

Læs mere i DM Natur & Kultur på dm.dk

Debat og blog

Sidste frist for debatindlæg til nr. 10 er mandag den 4. november kl. 10. Debatindlæg sendes til magisterbladet@dm.dk.

Indlæg må maksimalt være på 3.000 tegn inklusive mellemrum. Er et debatindlæg for langt, vil det blive forkortet af redaktionen.

BLOG

TIP EN I3'ER PÅ JOBCENTERET: SÅDAN KOMMER DU NÆSTEN- STENSIKKERT-MÅSKE- EVENTUELT-NOGET-SKAL-VI- JO-SIGE I JOB

Alt det, du er sikker på at høre på jobcenteret. Du kan da ikke bare rende rundt og søge det, du er kvalificeret til. Hvem tror du egentlig, du er?

Claudia Hage

Her er I3 ting, du helt sikkert vil høre på jobcenteret. Det er den perfekte guide til, hvordan du næsten-stensikkert-måske-eventuelt-noget-skal-vi-jo-sige kommer i job!

- 1 Har du hørt om vores fantastiske cv-kursus? Nå, du bliver allerede kaldt til samtaler? Nå, men det er obligatorisk.**
3 uger. Du får SÅ mange gode tips, du ALDRIG har hørt om før eller kan google dig til. Jo, jo, du kan også bare sidde og skrive ansøgninger der. Ja, du SKAL sidde i en trøstesløs anden aktørs midlertidige lokaler. Fordi vi har besluttet, at sådan kommer du hurtigere i job!
- 2 Har du søgt uopfordret?**
Ingen kommer i job på opslåede stillinger!
- 3 Kan du bruge LinkedIn? Har du prøvet LinkedIn? Vi har jo det her fantastiske LinkedIn-kursus!**
- 4 Du skal søge bredere, højere, mere, vildere!**
Volumen, volumen, volumen! Du kan da ikke bare rende rundt og søge det, du er kvalificeret til. Hvem tror du egentlig, du er?
- 5 Har du lagt en strategi?**
Hvordan tror du nogensinde, du skal komme i mål uden en strategi?!
- 6 Vi har en direkte og eksklusiv kontakt til arbejdsgiverne! Kom først i køen til *aaalle* job!**
Altså til de offentlige arbejdsgivere. Ja, altså det er kun løntilskud. Nej, det er da ikke uetisk, din forkælede arbejdsløse #!&
- 7 Hvad er din karriereplan? Hvad DRØMMER du om?**
Men det kan du jo ikke arbejde med!

Claudia Hage er cand.mag. i kulturstudier og internationale udviklingsstudier fra RUC. Hun blogger om den usikkerhed, der ligger i at være en del af prekariatet.

Foto: Hans Samberggaard

- 8 Har du overvejet at blive selvstændig?**
- 9 Hvad med byggebranchen? De SKRIGER på arbejdskraft!**
Cand.mag, cand.bla.bla.bla. VIL du ikke i job?
- 10 BRUG.DIT.NETVÆRK**
Punktum.
- 11 Altså HAR du nu overvejet at blive selvstændig?**
- 12 Hvilket tøj har du for øvrigt på til jobsamtaler?**
Husker du at putte hånden i lommen om vinteren? Intet er værre end en kold slatten hånd. Vær lidt sulten, så er du ligesom mere KLAR. DU kan jo også sige NEJ til dem (selvom du får karantæne fra a-kassen og om seks måneder mister retten til dagpenge).
- 13 O.k., du forstår ikke, hvorfor du skal på det her kursus, der ikke giver mening for dig?**
Nu har vi jo kun 30 minutter til denne samtale, så det har vi ikke lige tid til at tale om. Jeg skal jo nå at høre, om du har søgt uopfordret bredt i dit netværk, har en strategi, bruger LinkedIn, søger uden for en radius af 30 km, indgår kaffeaftaler, 2 om ugen, OG HAR DU FOR ØVRIGT TILMELDT DIG VORES FANTAAASTISKE CV-KURSUS?

Hvad har jeg glemt? Hvad er din I4'er?

Læs blogindlæg fra Claudia Hage på magisterbladet.dk

Vil du være med til at præge fremtiden i vores forsikringsfællesskab?

Vidste du, at du som forsikringstager i **Lærerstandens Brandforsikring** er medejer af dit forsikringsselskab?

Hos os er man ikke bare en kunde, men et medlem med en demokratisk stemme.

Dit og de andre medlemmers ejerskab varetages af 45 delegerede i LB Foreningen, der er hovedaktionær i LB Forsikring, som

består af Lærerstandens Brandforsikring, Bauta Forsikring og Runa Forsikring.

Netop nu er det muligt for medlemmer i postnummer 1000-3690 at stille op som kandidat og blive en af de delegerede i LB Foreningen.

Læs mere på www.lbforeningen.dk/valg

LB Foreningen

magisterbladet

438

Så mange gange blev Magisterbladet citeret i danske medier i 2018.
Dermed blev Magisterbladet Danmarks femte mest citerede fagblad i 2018.
Det viser en opgørelse fra Infomedia.

Læs de daglige nyheder på
magisterbladet.dk

“Det der driver og motiverer mig, det er mine kollegaers engagement inden for de forskellige fagområder. Når vi eksempelvis holder kurser eller seminarer, så er det vigtigt, at der er forskellige faglige øjne på opgaven eller projektet.”

Susanne Lea Qvist Andersen
Socialstyrelsen

Læs om jobmuligheder
i Grønlands Selvstyre på
www.naalakkersuisut.gl/job

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

VIL DU LEDE DEN DIGITALE UDVIKLING?

Master i it-ledelse klæder
ledere på til fremtiden.